

SKAUTU AIDAS

I D O M E S N I **šio numerio rašiniai:**

KO NORI SKAITYTOJAI ir
KĄ GALI REDAKTORIAI.

LIETUVIAI SKAUTAI
PLAČIAJAM PASAULY.

„SK. AIDO“ PLATINIMO
KONKURSO PASEKMĖS.

SKAUTŲ BROLIJOS UŽ-
DAVINIAI PO 20 METŲ.

APYSAKOS „PERKŪNO
ŠVENTYKLOJE“ TĘSINYS.

SKAUTŲ AIDAS

Lietuvos skautų ir skaučių laikraštis

Oficialus Lietuvos Skautų Sąjungos organas

Redakcijos pavaduotojas vyr. sktn. Kazys Laucius
 Leidėjas Lietuvos Skautų Sąjunga

Redakcijos ir administracijos adresas: KAUNAS,
 Nepriklausomybės aikštė 4, telefonas 2 65 34

Su redaktorium susitikti galima kasdien iš anksto susitarus. Telefonas tarnyboje 20181 – 25; bute 20181 – 26. Administracija atdara darbo dienomis nuo 8 iki 14,30 val.

Prenumeratos kaina metams:

Lietuvoje: jaunesniesiems skautams-ėms – 2,50 Lt; skautams-ėms – 4 Lt; neskautams – 5 Lt. Užsienyje: (išskyrus Latviją ir Estiją, kur taikomas vidaus tarifas) dvigubai.
 Skelbimų kaina pagal susitarimą • Už skelbimų turinį redakcija neatsako • Užuojaautos 5 Lt, padėkos – 3 Lt. Spausdinamos ten, kur redakcijai patogiau.
 Rankraščius, piešinius, nuotraukas siųsti redakcijos vardu. Rankraščiai trumpinami ir talsomi redakcijos nuožiūra. Nesunaudoti nesaugomi. Gražinami tik tada, jei atsiunčiama tam reikalui pašto ženklų. Nesunaudotos nuotraukos ir piešiniai gražinami redakcijos lėšomis. Suk galvą sk. rankraščius siųsti–pskt. Rudzinskiui, Gimnazijai, Joniškis, (Štalių ap.)

Isteigtas 1923 m. kovo mėn. 15 d. Šiauliuose.
 1938 (XVI) metai.

Balandžio mėn. 10 d.

Eina du syk per mėnesį 10 ir 25 d.
 Nr. 7 (199)

OFICIALINĖ DALIS

LIETUVOS SKAUTŲ BROLIJOS VADO ĮSAKYMAI.

Nr. 11.

Kaunas, 1938 m. kovo mėn. 30 d.

Pasirėmęs Lietuvos Skautų Sąjungos statuto 25 str., Panevėžio skautų tunto tuntininkui tarpininkaujant, Panevėžio skautų tunto tuntininko padėjėju tvirtinu paskautininkį Petrą BALČIŪNĄ.

Vyr. sktn. pulk. J. Šarauškas,
 Brolijos Vadas.
 Vyr. sktn. K. Palčiauskas,
 Vadeiva.

Nr. 12.

Kaunas, 1938 m. balandžio mėn. 4 d.

§ 1.

Pasirėmęs Lietuvos Skautų Sąjungos statuto 25 str. ir Tarybos Pirmininko 1938 m. kovo mėn. 21 d. įsakymo Nr. 9 §§ 1 ir 3, naujai įsteigtos RADVILIŠKIO skautų vietininkijos (Šiaulių skautų tunt.) vietininku skiriu pulkininką leitenantą Jokūbą BAUBLIAUSKĄ.

§ 2.

Pasirėmęs Lietuvos Skautų Sąjungos statuto 25 str. ir Tarybos Pirmininko 1938 m. kovo mėn. 21 d. įsakymo Nr. 9 §§ 1 ir 3, prie Radviliškio skautų vietininkijos priskiriu visus Radviliškio miesto, Radviliškio valsčiaus ir Šiaulėnų vietovių skautų brolijai priklausančius vietininkus.

Vyr. sktn. pulk. J. Šarauškas,
 Brolijos Vadas.
 Vyr. sktn. K. Palčiauskas,
 Vadeiva.

LIETUVOS SKAUČIŲ SESERIJOS VADES ĮSAKYMAI.

Nr. 8.

Kaunas, 1938 m. kovo mėn. 5 d.

§ 1.

Kauno Nemuno skaučių tunto tuntininkę paskautininkę Mariją TUMIENĘ, jai pačiai prašant, nuo š. m. kovo mėn. 5 d. iš tų pareigų atleidžiu.

§ 2.

Remdamosi L. S. S. statuto 25 str., Kauno Nemuno

ARTIMIAUSIUOSE NUMERIUOSE SPAUSDINSIME:

- Kelionės per Amerikos Lietuvą aprašymo pabaiga. • Patarimų, kaip priimti užsieniečius skautus, kurie atvyks į mūsų tautines stovyklas. • Apsakymėlių iš skautų gyvenimo „Dažytasis veidas“. • „Suk galvą“ konkurso sąlygas. • Skautiški pašto ženklai. • Stovyklinė skauto apranga. • III laišką Jonui (apie entuziazmą). •

skaučių tunto tuntininkės pareigoms eiti nuo šių metų kovo mėn. 5 d. skiriu paskautininkę Eleną STRIKIENĘ.

Sktn. K. Žilinskienė,
 Seserijos Vadė.

Sktn. E. Rudienė,
 Vadeiva.

Nr. 9.

Kaunas, 1938 m. kovo mėn. 20 d.

§ 1.

Klaipėdos pedagoginio instituto skautiškų studijų draugovės vadę paskautininkę Reginą UBEIKIENĘ, jai pačiai prašant, iš tų pareigų atleidžiu.

§ 2.

Remdamosi L. S. S. statuto 25 straipsniu, Klaipėdos pedagoginio instituto skautiškų studijų draugovės vadės pareigoms skiriu paskautininkę Eleną ESKYTE.

Sktn. K. Žilinskienė,
 Seserijos Vadė.

Sktn. E. Rudienė,
 Vadeiva.

Nr. 10.

Kaunas, 1938 m. balandžio mėn. 4 d.

Remdamosi L. S. S. statuto 25 straipsniu, naujai įsteigtos Šiaulių skaučių tunto RADVILIŠKIO skaučių vietininkijos vietininkę skiriu skautę Stefaniją ŠARAUSKIENĘ.

Sktn. K. Žilinskienė,
 Seserijos Vadė.

Sktn. E. Rudienė,
 Vadeiva.

Nr. 11.

Kaunas, 1938 m. balandžio mėn. 5 d.

Remdamosi L. S. S. statuto 25 straipsniu, Trakų skaučių tunto tuntininkės pavaduotoja tvirtinu mokytoją skautę Antaniną VAIŠNIENĘ.

Sktn. K. Žilinskienė,
 Seserijos Vadė.

Sktn. E. Rudienė,
 Vadeiva.

Skautus, skaites, rėmėjus ir visus skautų bičiulius Velykų švenčių proga nuoširdžiai sveikina

Šefo Pavaduotojas
Seserijos Vadė
Brolijos Vadas

*

Kristaus prisikėlimo ir gamtos atbudimo švenčių metu te skaisčiai šviečia saulė ne tik gamtoje, bet ir kiekvieno „Skautų Aido“ skaitytojo sieloje

Redakcija

V a i v a.

Prisikėlė Dievas

Išbučiavo saulė
Spindulėliais pievas,
Kuždasi žibutės —
Prisikėlė Dievas.

Vėversio giesmelės,
Upių vandenėliai,
Skamba kaip varpeliai, —
Dievas prisikėlė.

Davė savo šypsnį
Jis šviesiai saulutei, —
Melsvo šilko rūbą
Pamiškės žibutei.

Sparnelius drugeliui,
Beržui pumpurėli, —
Mums ir žiedužėliams
Dievas prisikėlė.

PRISIKĖLIMO ŠVENTĖS

Velykos. Aleliuja!

Jau 19 šimtų metų mūsų pavasario laiku vyksta skaudžioji Kristaus mirties tragedija ir didingasis Jo prisikėlimo triumfas.

Kristus davė naujus žmonijos gyvenimo pagrindus; Jo mokslas sukūrė naują kultūrą; Jo gimimas pradėjo naują žmonijos istorijos erą ir Jo gyvenimas patvirtino Jo paties ir Jo pranešų mokslo tiesas.

Naujasis mokslas išaukštino žmogų, įprasmino jo paskirtį, jį suartindamas su dieviškosios prigimties pradais. Nušvietė žmogaus kelią gyvenime ir pažadėjo Amžinąją Laimę.

Išsprendęs atskiros žmogaus gyvenimo tikslą ir pašaukimą, tas mokslas nustatė ir visų žmonių santykius, įsakydamas artimą mylėti taip, kaip mylima pati save; toks įsakymas anais laikais buvo nepaprastas žmonijos pasaulėžvalgos pakeitimas.

Kol Kristaus mokslo tiesos išigalėjo gyvenime, daugelis to mokslo sekėjų tapo kankiniais ir aukodami savo gyvybes siekė visos žmonijos išganymo.

Ne visas pasaulis jau pasekė Kristaus mokslą. Dar greta krikščioniškosios kultūros tebėra gyva senovės laikų pagoniškos dvasios kultūra. Ir ne visi krikščionys, iš paviršiaus pasekę didįjį mokslą, yra tikri Kristaus sekėjai: gyvenime labai tolsta nuo tikrojo tikėjimo.

Ir jei per tuos du tūkstančių metų pasaulis nenugalėjo pikta ir jei ne visi žmonės, seką Kristaus mokslą, sugeba būti geri Jo sekėjai, to nepasisiekimo priežasčių ieškome dvasinėje žmogaus pusėje.

Pakelti paskirąjį žmogų sieloje, atstatyti ir įvesti visą žmonių į Kristaus mokslo kelią yra svarbiausias šių laikų gyvenimo prasmės klausimas.

Tam reikalui daug dirba įvairios tikėjimo įstaiigos ir gyvieji apaštalai.

Skautybė yra moderniškiausias jaunimo sąjūdis, turįs tikslą iš pradžių jaunuomenės, o po to ir visos

žmonijos gyvenimą gražinti į Kristaus mokslo tiesų nurodomą gyvenimą, norįs Kristaus mokslą kasdieniame gyvenime jausti gyvą ir veikiantį.

Iš to skautybės tikslo išeinant, didžių pareigų dedama skautiškajam jaunimui, jo vadams ir visai organizacijai.

Mūsų organizacija tiek tėra prasminga, kiek ji dirba šiam kilniam, pasakytumėm, praktinės krikščionybės tikslui.

Skautų vadai tiek tėra vadai, kiek jie savo pačių gyvenime ir savo vadovavimo darbe išgyvena tą skautybės statomą uždavinį.

Skautai tiek tėra tikri skautai, kiek jie įmano suprasti ir kasdieninėje tikrovėje gyvendinti savo idealą.

Visa kita yra neprasminga ir tuščia.

Todėl skautybės ideologija pirmiausia pabrėžia pareigas mylėti Dievą ir daryti gerą Artimui. Tai pirmasis postulatas, toliau vedas į kitas iš to išeinančias dorybes.

Mylėti Dievą reiškia Jį tikėti, Jį sekti, ieškoti Jo laimės ir gyventi Jam, gyventi visa širdimi, protu ir kūnu. Tai didi dalykai, bet verti žmogaus išganymo.

Artimui reikia daryti gerą, jį gerbti, mylėti ir, pasakytumėm, tarpais primiršti save.

Mes esame laimingi, kad gyvename tokiais laikais, kada šių pareigų vykdymas yra labai reikalingas dalykas, kada būti geru Kristaus sekėju yra didelė garbė ir kada tarnavimas artimui, tėvynei ir žmonijai yra labiausiai reikalingas: juk tiek daug negerovių aplink.

Velykų švenčių metu vėl giliau prisiminkime savo pareigas didžiausiajam mūsų judėjimo siekimui ir atsinaujinę dirbkime savo ir kitų laimei!

A. S.

Pažinkime „Sk. Aido“ platinimo garbės konkurso laimėtojus Panevėžio vyr. skaučių „Gražinos“ draugovę

Draugininkė vyr. sklt. I. Fridmanaitė.
Dešinėje — draugovė (be 7 narių).

ŽIUPSNELIS ŽINIŲ APIE DRAUGININKĘ.

Gimusi 1915 metų sausio mėn. 1 d. Utenos apskr., Debeikių valsč., Trambatiškio vienkiemy. Gimnaziją pradėjo lankyti 1926 metais Utenoje, kur ir įstojo į skaučių „Mildos“ dr-vę. Vėliau, 1929 m., persikėlė su tėveliais į Panevėžį ir čia tuojau įstojo į „Mirgos“ dr-vę, kurioje ir buvo visą laiką. 1934 m. baigusi gimnaziją, po metų įstojo dirbti į vaistinę mokine, kur ir dabar dirba.

1936 m. pavasarį įstojo į vyr. skaučių „Gražinos“ dr-vę, kuriai dabar ir vadovauja. Yra „Skautų Aido“ bendradarbė.

VIENETO ISTORIJA.

1931 m. spalio mėn. 8 dieną psktn. J. Minginaitė įkūrė vyr. skaučių skiltį, kuri pasivadino „Gražinos“ vardu. Pradžioje tebuvo tik 7 vyr. skautės, bet vėliau skiltis taip padidėjo, kad teko sudaryti visą draugovę. Dabartiniu metu dr-vėje yra 25 skautės. Daugu-

mas jų jau gimnazijoje buvo skautėmis. Beveik visos sesės yra tarnautojos, kurių daugumą sudaro mokytojos. Taip pat turime net 5 paštininkes. Draugovės sueigos daromos kas 2 savaiti. Sueigų metu skaitomi rašinėliai, parašyti pačių skaučių, rušiamasi tautinei stovyklai.

Visos yra labai gerai susigyvenusios ir kiekvieną darbą stengiasi vieningai atlikti. Tai parodo net ir šis laimėtas konkursas.

Mes džiaugiamės jį laimėjusios!
Vyr. skilt. Irena Fridmanaitė.

taip ir padarė. Ilgai laukė vaikai, kada jis virvę patrauks, kad galėtų drąsuoli atgal ištraukti, bet nesulaukė. Tuomet niekas daugiau ir nebedrįso į tą skylę lipti. Vėliau toji skylė visai užgriuvo.

— Kai kada girdėti, kad kažin kas kalne verkia, sunkiai dūsauja. Rodos, kad visas kalnas sugrius. Ir jei kas išgirsta dūsavimą, tai žino, kad po žemėmis Perkūnas dūsauja ir greitai bus audra.

— Daug kas mėgino tą auksinį Perkūną iškasti, bet veltui. Kiekvieną, kas tą kalną paliečia, Perkūnas sunkiai baudžia: patį užmuša ar trobesius sudegina. Dabar niekas to kalno ir neliečia, — baigė senelis savo kalbą.

— Koks įdomus padavimas, — pastebėjo atidžiai senelio kalbos klausęs Mailius, — kaip nuostabiai jis sutampa su Mortaus užrašu Načiūnų akmenyje, kuris irgi Perkūno požemį Kernavėje mini. Matyti, tikrai tame piliakalnyje ir bus akmenyje minimas Perkūno požemis!

— Nors kiekvienam ir fantastiškiausiam padavimui susidaryti veikė kurie nors realūs faktai, bet jais kurį nors tvirtinimą remti dar negalima, — pabrėžė profesorius. — Štai, kad ir piliakalnių skylių klausimas. Be abejo, kurie nors tikrieji faktai paveikė liaudį tokius padavimus visoj Lietuvoj sukurti. Bet jei iš tikrųjų tokios skylės buvo, tai jos buvo labai senai, kad ne tik šito mūsų palydovo senelis ar prosenelis jų pats jau nematė, o tik nuo savo senelių ir prosenelių girdėjo. Tokiems padavimams susidaryti davė pagrindo kurie nors kariniai vėlesniųjų laikų piliakalnių įrengimai, pavyzdžiui, pylimuose įrengti įėjimai, slapti požeminiai išėjimai, slėptuvės ir kiti tolygūs įrengimai. Bet gali būti ir dar senesnė tokių padavimų kilmė, jei kalbama, kad iš tų skylių dūmai rūkdavo.

Daugelis vėliau virtusių piliakalniais kalnų pirmiau, dar neolito gadynėje, buvo paprastos sodybos. Ir ant kalnų pirmieji gyvenamieji trobesiai buvo tokie pat, kokius ir mes Mitkiškių neolito gadynės sodyboje užtikome. Tai buvo iškasti žemėje

uždaryti rūšiai. Per paliktas uždengimuose skylės ir žmonės slėpdavosi ir židinio dūmai išeidavo. Nors tie laikai labai senai praėjo, bet atsiminimai apie rūkstančias piliakalnyje skylės galėjo išlikti, kaip išliko liaudyje gyvų dar ir kitų įdomių tos praeities liekanų.

Kol kas paslaptinių šio piliakalnio požemių klausimas dar negali būti išspręstas vien tik padavimais pasiremiant, bet vis dėlto man aišku, — pasakė profesorius, pakeldamas apgruvusiam piliakalnio šlaite rastų keletą šukelių, kažin kokių kaulų ir apžiūrinėdamas storą juodos žemės klodą, — kad šis piliakalnis ne vien apsiginti tarnavo, bet svarbiausia jo paskirtis buvo tikiybė — apeiginė. Čia, greičiausiai, garsioji Perkūno šventykla stovėjo.

Sudomintas tokiu profesoriaus sprendimu Vytautas paklausė:

— Argi ir apeiginių piliakalnių yra ir kuo jie skiriasi nuo kitų piliakalnių?

— Daugelis mūsų piliakalnių tikrai yra buvusiųjų pilių liekanos. Tai parodo ypatingas tokių piliakalnių įrengimas. Jų šlaitai yra labai statūs, piliakalnio aikštės didelės ir nuo lauko yra atskirtos aukštu pylimu ir giliu grioviu. Bet daug yra piliakalniais vadinamų natūralių kalnų, kurių šlaitai nuolaidūs. Jei ir yra kai kur grioviai iškasti ir pylimai supilti, tai jie yra visai nedideli. Apeiginiame piliakalnyje kultūriniai sluoksniai eina iš vieno ir būna tamsaus smulkių anglių arba pelenų mišinio, ir gana storoki. Juose randama labai daug sveikų daiktų. Gynimosi piliakalnių kultūriniai sluoksniai dažniausiai negilūs, kartais iš kelių aiškiai pastebimų klotų sudaryti. Dažniausiai aptinkami sugadinti, vartoti netinkami daiktai. Šis piliakalnis tikrai yra apeiginis.

— O kur gi galėjo stovėti senosios Kernavės pilis, jei čia buvo Perkūno šventykla! — teiravosi Vytautas, žvalgydamasis aplinkui.

Šiaulių miesto II-ji jaunesniųjų skautų draugovė

II-ji jaun. skautų dr-vė Šiauliuose įsteigta 1931.IX.15 d. pradžios mokykloje nr. 4. Draugininku paskirtas psktn. **K. Korsakas**, adjutantu skiltn. **A. Viliūnas**.

Draugovė pradėjo veikti turėdama 6 kandidatus, iš kurių buvo sudarytas pirmas būrelis. Mokslo metams baigiantis, draugovėje jau buvo 22 jaun. skautai.

1932 metais rugsėjo mėn. draugovė persikėlė į dr. V. Kudirkos pradžios mokyklą. Čia buvo geresnės veikimo sąlygos ir veikimas pagyvėjo. Jau gruodžio mėn. draugovėje buvo 35 jaun. skautai, paskirstyti į tris būrelius.

Viršuje — draugininkas; žemai — visa draugovė. Trūksta 2 skautų.

Po vasaros atostogų draugovėj buvo 43, o 1934 metų sausio mėn. 70 jaun. skautų. 1934 metų vasario mėn. 3 d. buvo baigtas skautų pavyzdingumo konkursas, kurį laimėjo: I **A. Šešelgis** (dabartinis draugovės adjutantas), II **A. Mockus** ir III **St. Simanavičius**.

1934 m. balandžio mėn. 1 d. draugovė suruošė pirmą viešą pasirodymą su plačia programa, kuris draugovės nuotaką labai pakėlė. Tų pačių metų jaun. skautų stovykloje prie Germanto iš II-ros draugovės stovyklavo 11 skautų. Trys skautai: **A. Šešelgis**, **K. Ratnikas** ir **F. Gežys** su draugininku sktn. **K. Korsaku** aplankė tą vasarą latvių skautų tautinę stovyklą — Asari II. Rugsėjo mėn. 9 dieną d-vė dalyvavo vėliavų sąskridyje. Lapkričio mėn. 25 dieną d-vė minėjo trijų metų veikimo sukaktį. Šioje šventėje pirmą kartą pasirodė mūsų d-vės kanklininkų būrelis.

1935 m. sausio mėn. 26 d. jaun. skautai su savo programa aplankė Kuršėnų besikuriančius skautus ir suruošė du spektaklius: vieną pr. mokyklos mokiniams, o antrą Kuršėnų visuomenei. Tų pačių metų vasario mėn. 10 d. tą pačią programą pakartojo Šiaulių šaulių šeimų vaikučiams, jų šventėje.

1935 m. rugsėjo mėn. d-vė persikėlė į pr. mokyklą nr. 6. Čia draugovė

— Pilies vieta, spėjama, buvusi dabartinės klebonijos vietoje. Ten dar neseniai buvę rasta užsilikusių pylimų ir griovių pėdsakų, — pastebėjo profesorius.

— Jei manoma, kad šis piliakalnis tikrai yra apeiginis, ir tik jame, o ne kurioje kitoje Kernavės vietoje galingojo dievo Perkūno šventykla buvusi, tai aš neabejoju ir dėl jo požemių, kuriuos Mortus — dievų tarnas Načiūnų akmenyje yra paminėjęs, — tarė Mailius.

— Kiek yra teisybės tame Mortaus užrašė, pamėginsime išspręsti. Jei ir nepavyktų to paslaptingo požemio surasti, tai pasitenkinsime ir tais turtingais radiniais, kuriuos, spėju, mes tame piliakalnyje rasime. Taigi, kiek giliau patyrinėsime tą piliakalnį! — nusprendė profesorius.

Prasidėjo mokslinis Kernavės piliakalnio tyrinėjimas. Atsargiai kasami grioviai suraižė visą piliakalnio paviršių. Bet pats darbas labai atsargiai ir dideliu atidumu buvo dirbamas. Kiekviena iškasta žemės sauja atidžiai buvo apžiūrima, kiekvienas menkiausias daiktelis renkamas. Nuo ryto iki vakaro senas profesorius, jo asistentas ir Vytautas sekė kasinėjimus, darė užrašus, braižinius, piešė ir fotografavo.

— Koks rūpestingas darbas tie kasinėjimai! — pastebėjo kartą Vytautas.

— Taip, — atsiliepė profesorius, — kasinėdami suardome kultūrinius piliakalnių klotus. Kiekvienas atrandamas daiktelis į savo vietą ypatingomis aplinkybėmis yra patekęs. Neatspėję jų, mes ir daikto paskirties dažnai negalime atspėti. Tikru praeities liudininku kiekvienas daiktas gali būti tik tuomet, jei bus žinomos visos jo atsiradimo priežastys. Taigi, tik atidžiai ir uoliai atliekami tyrinėjimai mokslui yra vertingi ir jie gali būti leidžiami daryti tik patyrusiems mokslininkams.

Po kelių dienų tyrinėjimo daug buvo įdomių senienų surinkta, daug svarbių pastebėjimų surašyta. Džiaugėsi tokiu pasisekimu senas profesorius. Tik jaunas jo asistentas nerimavo.

— Keista, kad mes ištyrę visą piliakalnio paviršių, — ne-linksmai pastebėjo Mailius, — nei kastuvu, nei smaigtu kad ir mažiausių kurių nors požemių ar skylių pėdsakų neaptikome. Kame turi būti tasai paslaptingasis Mortaus požemis?

Tačiau ir toliau daromi požemių ieškojimai buvo nesėkmingi ir mokslininkai, nebesitikėdami rasti požemio, nusprendė piliakalnio tyrinėjimo darbus baigti.

Pavakari, paleidę darbininkus, profesorius su Mailiumi nuėjo į savo buveinę, o Vytautas dar pasiliko piliakalnyje iškastų daiktų sutvarkyti.

Pavakarieniavę mokslininkai, nesulaukdami Vytauto, rengėsi gulti.

— Kur gi dingo mūsų jaunas bendradarbis? — pasiteiravo profesorius.

— Jis dar piliakalnyje pasiliko daiktus sutvarkyti, — paaiškino Mailius, — bet kodėl jis ten taip ilgai užtruko?

Nesulaukę Vytauto, mokslininkai užmigo.

Tik gerokai apie vidunaktį į kambarį pas mokslininkus įbėgo visas išblyškęs, purvinas ir suplėšytas drabužiais Vytautas. Puolęs prie mokslininkų, pradėjo juos žadinti.

— Kas su tavimi? — nustebe klausinėjo Vytautą mokslininkai.

— Tikrai piliakalnyje yra požemis, — skubėdamas kartojo Vytautas, — jame Perkūno stovyla stovi, ant aukuro stora knyga guli!

— Ar teisybė? — abejojo mokslininkai.

— Tikrai, tikrai, — nervingai kartojo Vytautas, — pats tame požemyje buvau ir viską savo akimis mačiau. Viskas taip, kaip senelis pasakojo!

— Kaip į tą požemį patekai? — teiravosi mokslininkai.

— Ogi, visai atsitiktinai, — aiškino Vytautas. — Kai sutvarkiau daiktus ir juos į namus pasiunčiau, panorėjau paskutinį kartą Nerimi pasigrožėti ir leidžiausi šlaitu nuo piliakalnio į

ir dabar tebeveikia. Šie metai mums buvo didelio laimėjimo metai: laimėjome mūsų mylimo Šefo 60 met. paminėjimo konkurse III-čią vietą.

1937 metų tunto stovykloje Ni-doje stovyklavo 3 II-ros dr-vės jaun. skautai. Gruodžio mėn. 5 d. dr-vė atšventė 6 metų veikimo sukaktį. 1938 m. vasario 20 d. dr-vė suruošė vakarą, kurio pelnas skiriamas tautinei stovyklai.

Per tuos šešis gyvenimo metus d-vė yra padariusi 10 vienos dienos iškylų, 2 — dviejų dienų ir vieną trijų dienų. Įvykdyti trys skautų pavyzdningumo konkursai. Meno srityje padaryta taip pat nemaža. Buvo suvaidinta šie veikaliai: „Našlaitėlė“, 2 veiksm. vaizdelis (5 kartus), „Iškylėlė“, 1 veiksm. (5 kart.), „Jūra“, 1 veiksm. (2 kart.), „Naujokai“, 1 veiksm. (3 k.), „Saulės vaikai“, 2 veiksm. (1 kart.), „Gera širdis“, 1 veiksm. (1 kart.) ir kt.

„Skautų Aidą“ prenumeruodavomės kiek galima daugiau, bet daugiausia šiais metais. Turime savo kanklininkų būrelį, kuriam vadovauja dr-vės adjutantas pskilt. A. Šešelgis.

DRAUGININKAS SKTN. K. KORSAKAS

yra gimęs 1905 metais kovo mėn. 15 d.

1931 metais baigė Šiaulių mokytojų seminariją ir dabar yra pradžios mokyklos mokytojas. Atsargos jaun. leitenantas.

Į skautų sąjungą įstojo 1926.IX.10 d. Šiauliuose, į S. Daukanto vardo draugovę. Skautų organizacijoje ėjo šias pareigas: S. Daukanto vardo dr-vės draugininko, Šiaulių tunto adjutanto. Dabar tebėra II-ros jaun. skautų dr-vės draugininku ir nuo 1936.X.22 d. Šiaulių tunto vadijos jaun. skautų skyriaus vadas.

1928 metais stovyklavo pirmoje Lietuvos skautų tautinėje stovykloje A. Panemunėje. Yra dalyvavęs 1932 m. estų tautinėje stovykloje ir 1933 m. Vengrijoje tarptautinėje skautų stovykloje, abejose reprezentacinėse draugovėse eidamas skiltininko pareigas.

1930 m. pakeltas į paskautininkio laipsnį, 1933 m. — į skautininko, o 1937 m. apdovanotas „Lelijos“ ordenu.

paupį. Tik staiga po kojomis įgriuvo dalis šlaito. Griuvau su žemėmis ir aš. Žiūriu, kad apgriuvusiame šlaite kažin kokia anga su akmeniniais skliautais matyti. Apžiūrėjau ją, tikrai buvo anga, ir žiburėliu apšviesdamas įlipau į ją. Nors įėjimas buvo užgriuvęs žemėmis, bet vienur šliauždamas, kitur ropdamas pagaliau pasiekiau požemį. Tame požemy ir stovi Perkūno stovykla, o ant aukuro storoka juoda knyga guli.

— Drąsus esi vyras, kad nepabūgai vienas į požemį lįsti! — pabrėžė mokslininkai.

Vytauto pasakojimu sudominti mokslininkai nusprendė tuojau nueiti į tą požemį, kad niekeno nekludomi, nevaržomi nereikalingų žmonių kalbų, galėtų pažinti ir jo liekanas apžiūrėti,

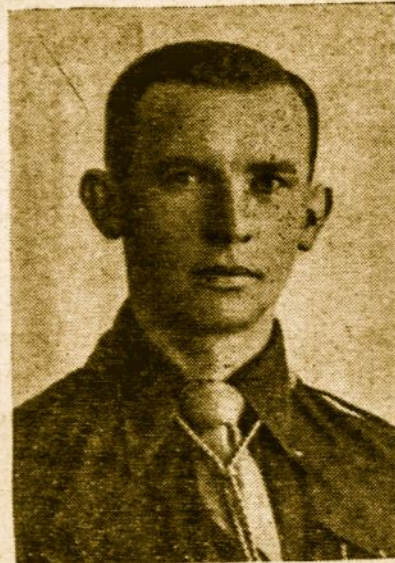
Mūsų mirusieji

A. A. STASYS KALECKIS.

Aušo gražus šventadienio rytas. Visa Lietuva ruošėsi švęsti kilniojo Lietuvos šventojo šv. Kazimiero šventę, kai amžinybėn nužengė skautas Stasys Kaleckis.

Juk taip dar neseniai Stasys buvo mūsų tarpe ir kartu džiaugėsi skautiškuoju gyvenimu. Kartu dalyvavo paskutinėje (II.27 d.) draugovės sueigoje, dalijosi įspūdžiais, bendravo, o šian-die... mes liūdime... jo mūsų tarpe jau nėra...

Stasys gimė 1907 mt. Pakapėje (Šiaulių apskr.). Baigęs pradžios mokyklos tris skyrius, materialų nedateklių verčiamas, meta mokslą ir moko kepejo amato, kurį gerai išmoka ir įgyja kepejo vardą. Ir kada jo materialinė padėtis vėl pagerėja, matome jį, atitrūkusį nuo tarnybos, vakariniuose

darbo rūmų suruoštuose kursuose, kur nori įsigyti pradžios mokyklos baigimo pažymėjimą. Tuo jis parodo, kad nori būti geresniu tautos sūnumi, daugiau apsišvietusiu.

Stasį matome tarnyboje, kursuose, sueigose, visur besišypsant, visur aktyviai pasireiškiantį, kuo įsigyja draugų tarpe simpatijų, o savo drausmingumu, sąžiningumu ir tvarkingumu buvo pavyzdžiu visiems.

Į skautų organizaciją Stasys įstojo 1936 m. vasario mėn. 22 d. miesto skautų ugniagesių „Šv. Florijono“ draugovėn, kur pasiruošė į III patyr. laipsnį ir gegužės 5 d. davė įžodį.

Kiek gražių vilčių dėjo a. a. Stasys ateičiai! Tačiau žiaurus likimas sutrukdė gražias svajas, o negailestinga mirtis pakirto gyvybės siūlą — vos tris dienas pasirgęs smegenų uždegimu mirė.

Stasy! Tu pirmas išsiskyrei iš florijoniečių tarpo ir nuėjai Aukščiausiojo skirton kelionėn, palikdamas mums savo atminimą.

III.5 d. išsidriekė gatvėje ilga skautų eilė, atėjusi Tave paskutinį kartą pagerbti, ir nešini keletos vainikų bei gėlių palydėjo į amžino poilsio vietą — kapus.

Stasy! Tebūnie Tau lengva Laisvosios Tėvynės žemelė!

Psktn. Vinc. Jūras.

Ar jau įsigijai skiltininkui reikalingų žinių enciklopediją

SKILTININKO VADOVĖLĖ,

paruoštą vyr. sktn. A. Saulaičio ir p. Kamantausko?

Jei dar neįsigijai, nedelsdamas kreipkis į **SKAUTIŠKŲ REIKMENIŲ TIEKIMO** skyrių arba artimiausį didesnį knygyną.

Knyga 475 psl., kaina 4,5 lt. Pirkdamas tiekimo skyriuje, jei pirksi nemažiau, kaip 5 egz., gausi 10% nuolaidos, o pirkdamas 10 egz. — 20%.

Cukrus stiprina sveikatą. Vartoki daug cukraus, gerk saldžią kavą, arbatą.

o vėliau, jei reikės, jį ištirti. Skubiai pasikėlė iš lovų mokslininkai ir tyломis, nenorėdami prikelti šeimininkų, išėjo iš namų; skubėdami traukė prie aukštai kylančio nakties tamsoje piliakalnio.

KITAME NUMERY — SKYRIUS „PILIAKALNIO POŽEMY“. Vytauto vedami mokslininkai siauru urvu nušliaužia į požemį. Čia randa Perkūno stovyklą, griaučius su žalvarine apyranke, kurioje įrašyta „Mortus — dievų tarnas“, ir juodą odinę knygą. Knygoje senovės lietuvių raštaženkliu besanti krivės Mortaus surašyta dievo Perkūno valia — testamentas. Mokslininkai pradeda jį skaityti.

Sktn. V. Baniulis.

Skautų brolijos uždaviniai po 20 m.*)

Lietuvos skautų brolija užaugo. Ji sulaukė suaugusio žmogaus amžiaus. Jau palydi dvidešimtį metų, taigi, beveik pilnametė žengia į trečią dešimtmetį.

Per tą laiką tūkstančius jaunuolių perkošė per savo eiles, į kiekvieno širdį įliedama bent lašą skautiškos, o kartu ir žmoniškos, dvasios. Šio straipsnelio autoriui teko ilgoką laiką dirbti skautų kūrimosi metu ir sulaukus dešimtmečio išeiti „atsargon“, o pastarąjį dešimtmetį iš šalies stebėti skautišką veiklą. Šiuo metu, kada skautija į trečią dešimtmetį žengia, norisi mėsti žvilgsnį į ateitį.

Nudirbta yra daug. Bet kas buvo gera ir bloga praėjo. Vakar diena — tai jau istorija, o rytoj — ateitis. O tas rytoj bus tiek naudingas, kiek į jį bus įdėta jėgų, kiek nudirbta. Tas rytoj bus tiek vaisingas, kiek vakar ir šandien rytojui suplanuota.

Čia aš, kaip „archyvinis“ stebėtojas, noriu smeigti vieną kitą pageidavimų gairę trečiam dešimtmečiui.

MIESTO SKAUTAI.

Skautybė yra visiems. Skautams nėra nei judėjo, nei elino. Ar gimnazijos mokinys, ar ūkininko piemuo, ar darbininko vaikas, kad tik jis jaunas, jis gali (skautiškai galvojant ir privalo) būti skautu. Baden Powellis Mafekinge ėmė visus į savo eiles. Jo skautybė universalė: kaip baltiems, juodiems, geltoniems, taip mokytiems ir nemokytiems skautybė yra mokykla. Pas mus iki šiol reiškėsi šališkumas. Suskautinta tik moksleivija — menkutė Lietuvos vaikų dalis. Plačios jaunimo masės liko užmirštos.

Pažvelkim tik į Kauną — į priemiesčius. Eilių eilės darbininkų vaikų, eilės „bezprizornikų“. Nors juos maitina tėvai, bet auklėja gatvė, ta baisi, vaiko sielą žudanti gatvė.

Per dvidešimtį nepriklausomo gyvenimo metų gyvenimas privertė prekybininkus išmokyti kalbėti lietuviškai, o tuo tarpu antroji ar jau net trečioji skautų eilėms tinkanti karta tebekalba žargonu. Ar mes pagalvojame, kad tie žmonės gyvena šalia tautos, kad jie jai liks visam savo amžiui svetimi, kad gatvės moralė išaugins virtines kriminalistų, kurie slėgs valstybę ir visuomenę? Ar mes, skautai, pagalvojame, kad dėl to patys esame kalti?

Juk per dešimtį metų dešimtys tūkstančių jaunuolių galėjo pereiti skautišką mokyklą — žmonėmis likti. Per dvidešimtį metų skautai jau turi turėti paruošę vadų toms masėms. Jų yra, tik reikia jiems sukurti — Vyrai, į darbą! Ir tas darbas, kupinas entuziazmo, užvirs. Ir vėl atgims pirmoji kūrybinė dvasia, nes pasireikš kūryba. Gera globoti ir vesti globojamus (moksleivius), bet paimkime užmirštus. Prasidės kova ir kliūtys. Prasidės kova gėrio su piktu, pasireikš naujas veikimas. Trečias dešimtmetis tepasuka veidą į vargo vaikus.

ORO SKAUTAI.

Rodos, 1923 m. sktn. Jurgelevičius ima organizuoti vandens — jūrų skautus. Daug kas juokėsi. Tačiau, ar tik ne tie pirmieji jūros skautai padaro pirmąjį žingsnį susidomėti jūra. Jau sulaukėme to, kad kuriasi tautinis, prekybos ir karo laivynai. Jūrų skautų idėja dabar niekam nesukelia juoko. O ar negalima įsivaizduoti, kad po 10 metų taip pat nebus su Lietuvos oro erdvėmis. Kam užleisti pirmenybę kitiems. Tebūnie pirmieji skautai! Trečią dešimtį metų tesutinka Lietuvos skautija sustiprindama oro skautų veikimą. Nuo avio modelizmo, per sklandymą į aviaciją, kaip iš vilkiuko į skautą ir vyti. Ir skautai tepažįsta Lietuvos oro erdves.

ORGANIZACIJOS JĖGA.

Vienas žodis ne šneka, vienas vyras ne talka — tik organizacija jėga. Jei atskiras skautas turi tarnauti Dievui, Tėvynei ir artimui, jei jis kasdieną užmezga mazgelį, pasiryždamas gerą darbą atlikti, rods, ir visa Lietuvos skautija bent kartą per pusmetį, bent kartą per metus, turėtų atmegsti visos organizacijos už-

megstą mazgą Dievo, Tėvynės ir artimo naudai. Iš šalies stebint, atrodo, kad skautų patronų šv. Jurgio ir Kazimiero dienos gana blankiai praeina. O juk tos dienos galėtų būti masinio skautiško idealizmo pasireiškimo dienomis. Tie patronai savo tikrais ir legendariniais žygiais, ilgam laikui galėtų nuskaidrinti jaunutes sielas. Senoji karta tebeniūri individualizme. Prisipažinkime mes, lietuviai, nemokame kolektyviai jausti ir galvoti, dar mažiau mokame kolektyviai veikti. O juk to taip reikėtų.

Esame suaugę, dvidešimtmečiai. Visuomenė mus remia, valstybė globoja. Atrodo, būtų laikas ir skautams organizuoti žygiu paremti valstybę ir tautą. Konkrečiai imant, ruošiantis švęsti dvidešimtį metų, visi didesni ar mažesni skautų vienetai, vadovybės paraginti, galėtų vienu laiku (geriausia mokslo metams baigiantis) suruošti visuomenei skautišką laužus, o jų pelną paskirti ginklų fondui. Visuomenė tikrai paremtų. Tai būtų ir skautiška propaganda; būtų ne tik materialinė, bet dar didesnė pedagoginė nauda. Juk šandienis skautas bus rytdienos karys. Tai sujungtų vaiko ir kario sielas. Nebijokime propagandos, nebijokime organizuotų žygių, jie ne tik skautų, bet ir Lietuvos jėgas stiprins.

Turime Motinos Dieną. Kokia puiki proga ne tik savo motiną nudžiuginti, bet ir vargo motinas paremti. Tiesa, tą atskiri skautai daro. Tačiau yra ir organizuoti skautai, yra organizacija, kaip vienetas. Jis be kasdienio gero darbo mazgo gali likti šalia skautiškumo, o tai jau būtų blogai.

Čia mečiau keletą palaidų minčių. Jei būtų progos, galėtume kiekvieną klausimą plačiau atskirai panagrinėti. Svarbiausia, reikėtų stipriai pajudinti miesto skautų klausimą.

Jūros skautų iškyla.

1) Šį straipsnį atsiuntė pereitam numeriui drauge su savo prisiminimais pirmasis „Skautų Aido“ redaktorius sktn. V. Baniulis. Pristigę vietos tada įdėti negalėjome ir dedame dabar.

MES RUOŠIAMĖS S A V O TAUTINĖMS STOVYKLOMS

T V A R K A

Jau ne be taip daug laiko ligi mūsų didžiųjų stovyklų A. Panemunėje ir Pažaislyje. Šios stovyklos bus didžiausieji visų skautų ir skaučių pasirodymai. Pabrėžiu žodį visų, nes ne viena kuri grupė, draugovė ar vienetas ten atstovaus save, bet bus atstovaujama visa Lietuvos skautija visais būdais, kurie yra įmanomi stovyklinėse sąlygose.

Mūsų didysis pasirodymas nebus vien tik laužų programos, paradai, parodos, stovykliniai įsirengimai, bet ir visas skautų gyvenimas stovyklos metu pačioje stovykloje ir visoje jos aplinkoje.

Viename „Skautų Aido“ numeryje šiame skyrelyje kalbėjome apie švarą ir sveikatą. Tai labai svarbūs dalykai visiems. Greta jų turime kalbėti apie tvarką, kaip gal apie patį svarbiausiąjį reiškinį stovykloje.

Toks didelis ir sudėtingas organizmas, kokia yra tautinė stovykla, tik tada gali būti tvirtas, gražus ir malonus, kada yra gerai organizuotas, turi gerą drausmę ir tinkamą tvarką.

Didelis žmonių būrys gali sėkmingai veikti, jei yra numatyta veikimo tvarka ir kiekvienas būrio dalyvis jos laikosi.

Skautams stovyklinė tvarka ir drausmė yra ne pirmiena. Seni stovyklautojai žino savo pareigas.

Artėjant stovyklai visi turime žinoti, kokia bus tvarka toje stovykloje, nes tokios didelės ir taip sudėtingos stovyklos dar niekad nesame turėję.

Pirmiausia įsidėmėtini du dalykai: reikia vykstant į stovyklą pasirūpinti būti tvarkingiems ir stovykloje tinkamai palaikyti tvarką.

Kiekvienas stovyklautojas turi dviem būdais vykdyti tvarką: 1) būti pats tvarkingas ir 2) palaikyti tvarką visoje stovykloje.

1. ASMENINIS TVARKINGUMAS

Tvarkingas stovyklautojas yra tikras stovyklos papuošalas. Sunku

patikėti, kad skautai-ės galėtų būti stovyklose netvarkingi. Bet, deja, taip... kartais yra.

Asmeninis tvarkingumas yra kultūros ir išauklėjimo dalykas.

Tvarkingumas yra platus dalykas ir jis apima visą žmogaus gyvenimo būdą. Štai keli konkretūs dalykai stovykloje.

Apsirengimas.

Ką reiškia tvarkingai apsirengti? Tai didelis ir aiškus dalykas: drabužiai sveiki ir švarūs; jei dėvi skautišką uniformą, dėvėk ją vieną ir pilną, nemaišyk su kitos rūšies drabužiais. Drabužiuose yra sagos ir kilpos — vartok jas, nebūk atsilapojęs ar susisimaukęs. *Netvarkingas apsirengimas gadina išvaizdą, o prastos išvaizdos žmogus dažnai yra ir prastos sielos.*

Stovyklose bus nustatyta, kada galima vilkėti bent kokius drabužius ir kada reikia būti apsivilkus uniforma. Ta taisyklė tau griežtai priivaloma.

Palapinė.

Lankytojai ir stovyklautojai stebės ne tik pasirodymus prie laužų ir stovyklinius įrengimus — jiems lygiai bus įdomu matyti, kokia tavo pastogė, kurioje tu gyveni. Palapinė

turi būti taisyklingai pastatyta, švariai laikoma, daiktai joje tinkamai sudėstyti. Dieną ji turi būti vėdinama, džiovinama ir gauti saulės spindulių. Bet stovyklautojui dieną lindėti palapinėje yra žemas dalykas. Tik būtinam reikalui esant galima daryti išimtį. *Svečių į palapinę kviesti ir juos ten užimti tikriausiai nebus leista.*

Aikštė.

Tvarkingoje aikštėje kiekvienas daiktas turi savo vietą ir niekas nesimėto, kur pakliūva.

Valgymas.

Kai vieni žmonės valgo, matantiems kyla noras valgyti; bet yra tokių žmonių, kuriuos matyti valgančius yra stačiai biauuru. O stovykloje nevalgęs ir valgant nematytas, neišliksi. *Valgyk taip dailiai, kaip turi valgyti išauklėtas žmogus:* tinkamu laiku ir tinkamoje vietoje, būk visaip švarus, valgyk lengvai, be garso ir nesitampydamas. Nemėtyk bet kur likučių. Imk tiek valgio, kiek būtinai turi suvalgyti, kad būtumei sotus.

Prausimasis.

Prausies, kad būtum švarus, bet tai darai, kad būtum ir tvarkingas.

Praustis taip pat nebus galima bet kur ir bet kada. Taisyklės nurodys kelią.

Išėjimas.

Atvykai į stovyklą, joje ir būk! Esant reikalui, galėsi būti išleistas iš savo stovyklos arba iš visos stovyklos; turėsi prašytis, ir tik išleistas galėsi eiti kur prašėsi.

Išėjimams tvarkyti bus tam tikros taisyklės. Jos tau griežtai priivalomos.

Ar reikia biauuresnio dalyko, kaip tas, kokį matome, kada skautai už stovyklos šlaminėja, netvarkingi, be vietos ir darbo. Didžioji stovykla turi būti ir tuo atžvilgiu pavyzdinė: visur ir visada tvarka!

Ankstyvas iškylautojas.

Pasktn, Sidabro nuotr.

2. VISOS STOVYKLOS TVARKA

Kiekvienas skyriumi būdamas tvarkingas dar nepadaro visos stovyklos tvarkingos. Stovyklos tvarka yra bendras dalykas visiems drauge.

Dienotvarkė.

Dienotvarkė bus iš anksto paskelbta. Ir ją vykdykime bendromis jėgomis visi.

Punktualumas, susiklausymas ir korektiškumas yra būtinos sąlygos dienotvarkei sklandžiai įvykdyti.

Reikės tinkamu laiku atsikelti, praustis, tvarkytis ir valgyti; paskirtą valandą reikės būti nurodytoje vietoje.

Atskiri apsileidėliai gali labai kenkti dienotvarkę sėkmingai įvykdyti. Tu toks, žinoma, nebūsi.

Rikiavimai ir eitynės.

Tokioje didelėje stovykloje jie būtini. Tvarkingus skautus lengva rikiuoti, sustatyti ir nuvesti kur ir kaip reikia.

Kiekvienas vienetas turėtų mokėti vykdyti pradžios rikiuotę ir sugėbėti labai skubiai ir gerai įvykdyti komandas.

Judėjimas.

Tūkstančiai žmonių vaikščios stovykloje. O reikės išvengti susigrūdimų, stumdymosi ir kitokių judėjimo negerovių.

Tam tikros taisyklės nurodys, kaip elgtis stovyklų aikštėse ir gatvėse. Tam tikri ženklai ir rodyklės neleis iškrypti iš geros vagos.

Skautai, patys būdami stovyklų šeimininkais, turėtų rodyti pavyzdį, kaip reikia elgtis stovyklų viešose vietose.

Išėjimas už stovyklos ribų.

Skautai-ės iš stovyklų galės išeiti gavę tam tikrus raštelius; svečiai bus laisvi išeiti kada nori, bet į stovyklą ateiti jie turės apsirūpinti įeiti bilietais, už kuriuos, aišku, reikės mokėti.

Su svečiais ir be jų.

Bus nurodyta, kaip vyksta gyvenimas stovyklose svečiams esant ir jų nesant. Svečiai galės stovyklą lankyti tam tikru laiku; kita dienos dalis stovykloje eis be jų. Stovyklautojai svečių atžvilgiu turės tam tikrų pareigų.

Diena ir naktis.

Skirtingas gyvenimas stovykloje yra naktį ir dieną. Dieną daugiau gyvumo, judėjimo, darbo; naktį ilsimosi.

Po vakarinių laužų stovyklose turės būti mirtina tyla. Niekas neturi teisės drumsti miegančiųjų rimtį. Kas turės dirbti naktį, dirbs ko ramiausiai, be mažiausio triukšmo.

Naktį stovykloje negalės būti jokių svečių ir joks skautas-ė, be specialaus leidimo, negalės išeiti už stovyklos ribų arba iš kur grįžti.

Prie laužo.

Vienoje stovykloje keletas šimtų laužo dalyvių buvo susigrūdę aplink laužą taip, kad jiems šiek tiek sujūdėjus stovėjusieji prie laužo vos nesuvirto į ugnį. Tai netvarkingai organizuotas laužas. Prie laužo organizuotai ateina ne tik „vaidintojai“, bet ir visa publika.

Skautai sėdasi skiltimis, draugovėmis ir tuntais ir jie visi yra su savo vadais drauge. Tik ypatingais atvejais gali būti leista kitaip būti prie laužo.

Laužo svečių tvarkos pagrindą sudaro organizuoti skautų vienetai, apie juos spiečiasi palaidi svečiai.

Laužo tvarka yra gilios kultūros ženklas. Šiuo atveju mes turime į tą dalyką nemažų pretenzijų.

Švara.

Švara yra tvarkos sesuo. Gal prisiminsime, ką aną kartą kalbėjome apie švarą.

Saugumas.

Stovykloje negresia dideli pavojai. Bet mažų nelaimių ar kokių nesąžiningumo reiškinių pasitaiko.

Stovykla bus apsaugota nuo gaisro, sausros, nešvarumų, ligų ir visokių piktenybių.

Aišku, niekas negalės kėsintis stovyklą apiplėšti. Bet mažų vagysčių gali pasitaikyti.

Stovyklai saugoti bus organizuota speciali policija. Kiekviena atskira stovyklėlė turės savo sargus. Ir kiekvienas stovyklautojas rūpinsis, kad stovykloje visiems visais atvejais būtų saugu.

*

Tvarka ir drausmė didžiajame darbe yra ypatingai svarbios ir būtinos sąlygos.

Atvyk į stovyklą su tokiomis mintimis ir tokiais pasiryžimais, kurie padėtų stovykloje įkurti tvarkingiausią pasaulyje skautų miestą.

Baltasis Juodvarnis.

DIDELIS PALENGVINIMAS VYKTI Į TAUTINES STOVYKLAS.

Ministerių kabinetas, skautų sąjungos vadovybės prašomas, sutiko papiginti kelionę geležinkeliu skautams ir skautėms, vykstantiems į tautines stovyklas, grįžtantiems iš jų ir kelionėms po Lietuvą. Taip pat padarytos nuolaidos nuo pagrindinio geležinkelio tarifo užsieniečiams skautams, skautų tėvams ir rėmėjams.

Skautai ir skautės tautinių stovyklų metu už kelionę traukiniu moka aštuntą dalį bilieto kainos (gauna 87,5% nuolaidos).

Skautų tėvai ir rėmėjai, paskirai vykdam į tautines stovyklas ir grįždami iš jų, moka pusę bilieto kainos.

LATVIJOS SKAUTAI ATVYKS MŪSŲ TAUTINĖN STOVYKLON.

Latvijos skautai mūsų tautine stovykla yra labai susidomėję ir seka visą apie stovyklą informaciją bei mūsų skautų pasirengimą ir patys rengiasi. Jau yra sudarytas Latvijos skautų vienetas, kuris atvyks į mūsų skautų tautinę stovyklą. Su šiuo vienetu tik iš vienos 55-os draugovės atvyksta 15 skautų. Vieneto vadu numatytas Latvijos skautų inspektorius J. Liepinš. Taip pat į mūsų tautinę stovyklą atvyks Latvijos skautų ir jų tėvų bei rėmėjų ekskursija.

Ryšy su skautų lankymusi į užsienius, Latvijos skautų vadovybė yra nutarusi leisti į užsienių skautų stovyklas tiksliai tuos skautų vadus ar jų pavaduotojus, kurie yra baigę Gilwelio vadų kursus arba skautų vadų pavaduotojų kursus. Šio nutarimo tikslas, matyti, yra paskatinti draugininkus ir tuntininkus greičiau baigti Gilwelio kursus. Šia proga tenka pažymėti, kad daugumas latvių tuntininkų, rajonų vadų, draugininkų ir vadų narių yra baigę arba lankę Gilwelio kursų skyrių Garezere ir vadovauti labai rimtai pasirengę.

Sktn. V. Kizlaitis.

Rokiškėnams pruteniečiams!

I-mos „Prutenio“ draugovės buvusi nariai, draugovės 15 metų sukakties proga, kviečiami š. m. balandžio mėn. 24 d. (per Atvelykį) suvažiuoti į Rokiškį.

Tą pačią dieną skiltininkų sueigos 5 metų sukaktį paminėti kviečiami suvažiuoti Rokiškį visi buvę tos sueigos dalyviai — „stumbrai“ ir „kalakutai“.

Dvigubo suvažiavimo programa prasidės bal. 24 d. rytą ir baigsis vakare. Smulkesnė programa bus paskelbta vėliau.

Visi, kurie galės dalyvauti, prašomi negaišnodami pranešti vyr. skilt. E. Tipeliui (Rokiškis, Gimnazija) ir pareikšti savo pageidavimų.

Suvažiavimo rengėjai.

ŠIO SKYRIAUS BENDRADARBIUS PRAŠOME:

- Rašyti ne apie kasdieninio gyvenimo smulkmenas, bet apie įdomesnius įvykius ar sumanymus, kuriuos vertėtų žinoti kitiems.
- Stengtis rašyti kiek galima trumpiau, tačiau sykiu taip, kad visiems būtų aišku, kas norėta pasakyti.
- Rašyti tuojau pat po aprašomojo įvykio ir parašius neatidėliojant išsiųsti redakcijai. Pirmajam mėnesio numeriui korespondencijos redakciją turi pasiekti ne vėliau, kaip 5 d., antrajam — 20 d.
- Pradėjus rašyti pirmiausiai pažymėti savo tuntą ar vietininkiją.
- Pasistengti kiekvienai žinlei duoti antraštę.
- Rašyti vienoje lapo pusėje ir aiškiai, ypač pavardes.
- Visuomet nurodyti redakcijai savo pavardę ir adresą.

Akademino skautų jaunimo padangėje

STUD. SKAUTŲ KORP! „VYTIS“.

Auka ginklų fondui.

Kovo 20 d. „Pažangos“ rūmuose buvo bendra korporacijos sueiga, kurioje be vytičių dalyvavo sesės stud. skautės ir šiaip svečių.

Sueigą atidarė korp! vadas St. Kairys, tardamas žodį dėl sunkios tėvynės padėties ir kvietė korporantus stropiai palaikyti rimtį ir drausmę. Taip pat nesileisti į jokių ekscesus. Jis pa-

brėžė visų bendrą mintį — skautai atiduos viską, kad tėvynės garbė būtų apginta. Baigdamas korp! vadas pasiūlė sueigos pabaigą suaukoti, kiek kas gali, ginklų fondui.

Rinkta ne aukų lapais, bet į vytičio kepurę, nes visi aukojo pagal išgales ir nebuvo tikslo žinoti kiek. Taip surinkta 75 lt 50 ct. Visi sustoję sugiedojo giesmę „Į kovą, į kovą“.

Germantas.

Skautų ir skaučių tuntuose

ALYTAUS SKAUTŲ TUNTAS.

Mes ir orkestrą vešimės į tautinę stovyklą.

Alytaus skautų tuntas į tautinę stovyklą nutarė atsivežti savo dūdų orkestrą.

Dabar šis orkestras uoliai repetuoja gimn. muzikos mokyt. S. Navicko priežiūroje.

Jau 21 tikrai važiuos...

Skautai sukruto sparčiai tautyti tautinės stovyklos mokestį. Štai jau yra 21 skautas, kurie sutalpė visą kalbamą mokestį.

Tautinės stovyklos propagandai gimnazijos koridoriuje iškabinti gražūs plakatai su atitinkamais šūkais.

Narsiai joja Šarūno raiteliai...

Tunte jau bene penkti metai gyvuoja skautų raitelių šimtinė. Kas šeštadienį būna įdomios ir smagios jojimo pamokos. Jas veda ulanų pulko leit. Padegimas. Arkliai gaunami irgi iš ulanų pulko. Už ką skautai labai dėkingi savo bičiuliui pulko vadui gen. št. pulk. Žiliui.

Be to, savo gabumus skautai raiteliai žada parodyti tautinėje stovykloje, nes nori ten dalyvauti kaip atskiras vienetas. Argi ne gražu bus, kai skautai šauniai prajos pro svečius parodo metu? Pamatys užsieniečiai skautai, kad ne vien vengrai, bet

ir lietuviai skautai yra geri raiteliai.

„Varpos“.

Alytaus valstybinės gimnazijos literatūros būrelis išleido jau antrą „Varpą“ — savo laikraščio — numerį. Laikraščio tikslas — leisti pasireikšti gimnazijos jauniems kūrėjams. Jį redaguoja redakcinis kolektyvas, kurį sudaro skautai — A. Vaškelis, V. Dvilinskas, A. Jonynas ir A. Veščiušas. Taip pat ir daugumas bendradarbių yra irgi skautai.

„Varpose“ Alytaus skautų rajonas turi atskirą skyrių, pavadintą „Skautų Žodis“. Ten negailima vietos tautinės stovyklos propagandai ir draugovių kronikai. Dedamos ir tuntin. įsakymų ištraukos.

Inspektuojamos dr-vės.

Nuo kovo 28 iki balandžio 9 d. tunto vadijos nariai lanko draugoves. Tikrinami pasirodymai, dainos, signalizacija, ruošimasis pat. laipsn. ir specialybėms, taupymas taut. stovyklai ir dr-vės knygvedyba.

Pažymėtina, kad kas antradienį būna dainavimo pamokos. Jas lanko visi skautai. Taip bus išmokta daug dainų taut. stovyklai. Pamokas veda gimn. mokyt. VI. Kostelnickas. Germantas.

BIRŽŲ SKAUČIŲ TUNTAS.

Kursai vyksiantiems į tautinę stovyklą.

Biržų skaučių tuntas, kartu su skautų tuntu, surengė į tautinę stovyklą važiuojantiems skautams-skautėms kursus. Kursus š. m. kovo 10 d. atidarė rajono vadas sktn. J. Vosylius paskaita „Skautas ir skautė tautinėje stovykloje“. Juos lanko visų miesto draugovių skautai-

skautės. Kursuose praeinama dainos, pratimai, tautiški šokiai, pionerija, puošimasis, pirmoji pagalba, inscenizavimas, ir kita. Kursuose dėsto specialistai. Dirbama 4 valandas per savaitę. Kursų viršininkais paskirti vyr. skilt. J. Virkėtienė ir sktn. Andrejauskas. Manoma juos baigti gegužės mėn. 12 d.

P.

JURBARKO SKAUTŲ VIETININKIJA.

Taupome beveik visi!

Skautų taupomoji kasa sėkmingai veikia. Taupo ne tik tie skautai, kurie mano vykti į tautinę stovyklą, bet ir tie, kurie dėl vieno ar kitų priežasčių vykti negalės. Žodžiu, taupo kuone visi skautai. Be to, skautai ir skautės bendromis jėgomis ruošiamės vakarą, kuris numatomas tuoj po Velykų. Pelnas bus skiriamas vykstantiems į tautinę

stovyklą neturtingiems skautams sušelpiti.

Telefonijos kursai.

Gavėnios metu ruošiamės skautiškoms telefonijos varžyboms. Tuo tikslu yra suruošti telefonijos kursai, kuriuos skautai labai uoliai lanko. Kursų dalyviai yra visi aukštesniųjų klasių skautai. Juos veda skautų globėjas mok. E. Kanclyvius.

Jovaras.

KLAIPĖDOS UOSTO SKAUTŲ TUNTAS.

Kaip kovojama su nepavyzdiniais skautais.

Kovo mėn. 18 d. skautų būkle įvyko uosto tunto jūrų skautų sueiga.

Iš šimto sąrašuose figūruojančių atsilankė 46. Kadangi toks reikšmės ne naujiena, vadovybė nutarė imtis griežtų priemonių suaktyvinti skautiškąją veiklą. Skautus, kurie reguliariai nelan-

kys sueigų, nutarta išbraukti. Tuos skautus, kurie dėl susidėjusių aplinkybių visai negali lankyti sueigų, nutarta priskirti prie pasyviųjų, kurie turės taip pat pasireikšti skautiškame darbe. Be to, kiekvienas aktyvus skautas turės būtinai įsigyti uniformą.

Sueigos nutarta šaukti kas dvi savaites.

Kairys.

JEI CENTĄ PRIE CENTO SPAUSI,
TAUTINĖJ STOVYKLOJ TIKRAI DALYVAUSI.

BROLIJOS VADAS VYR. SKTN. PULK. J. ŠARAUSKAS, NEGALĖDAMAS PADĖKOTI SKYRIUM KIEKVIENAM JŲ SVEIKINUSIAM VARDINIŲ PROGA, PRAŠO VISUS PRIIMTI JO NUOŠIRDŽIĄ PADĖKĄ PER „SKAUTŲ AIDĄ“.

PANEVŽIO SKAUTŲ TUNTAS.

Pirmojo Lietuvoje skautų vyčių būrelis sukaktys.

1938 m. kovo mėn. 20 d. įvyko pirmojo Lietuvoje Simano Daukanto vardo skautų vyčių būrelis 13 gyvavimo metų sukakčių paminėjimas.

1925 m. kovo mėn. 15 d. V. Einorio iniciatyva buvo įkurta roverių skiltis. (Pirma skautai vyčiai buvo vadinami roveriais, kadangi tas vardas paimtas iš anglų kalbos — rover. Tik nuo 1928 m. imta vadintis skautais vyčiais). Viso narių buvo 6. Vadu buvo išrinktas V. Einoris. Pradžią, kaip paprastai, buvo sunki ir teko labai daug darbo padėti, kad galėtų nugalėti visas kliūties. Tik kai ėmė susirašinėti su Rygos 64 (lietuvių) dr-vės „Gedimino“ skilties skautais vyčiais, gavo iš ten kiek žinių. Be to, buvo verčiama įvairi literatūra apie skautus vyčius iš anglų kalbos. 1928 metais Simano Daukanto vardo skautų vyčių būrelis surengė Panevėžio rajono tunto skiltininkų kursus, kurie

praėjo su didžiausiu pasisekimu Būrelis visą laiką augo ir stiprėjo ir 1931 m. jame jau buvo 20 narių. Po to būrelis ėmė silpnėti ir paskui staiga susilaukė krizės. 1934 m. pradžioje būrelyje beliko vos 3 nariai. Nuo žuvimo jį išgelbėjo gan gerai veikęs prie „Kęstučio“ dr-vės Vysk. Valančiaus vardo būrelis. 1934 m. lapkričio 25 dieną abu būreliai susijungė. Vardas liko Simano Daukanto, tačiau būrelis ima veikti prie „Kęstučio“ dr-vės. Nuo šio laiko būrelis atsigavo ir vėl veikė toliau. Būreliui vadovavo: V. Einoris, V. Jurgutis, A. Jurgutis, A. Perekšlis, J. Obukevičius, K. Venclovas, O. Cijūnėlis, Valančius. Būrelis buvo padaryta daug iškylų ir stovyklauta įvairiose stovyklose. Dabar būrelis smarkiai rengiasi tautinei stovyklai, ypač telefonijoje. Taip pat 5 būrelis nariai yra „Kęstučio“ dr-vės pareigūnai. Būreliui vadovauja s. v. paskltn. V. Nekutavičius.

Daukantietis.

ŠIAULIŲ SKAUTŲ TUNTAS.

Pavojaus sueiga.

Kovo mėn. 10 d. įvyko Dariaus ir Girėno vardo draugovės II „Gaidžių“ skilties skiltininko šauktoji skilties pavojaus sueiga, į kurią per 40 min. atvyko visi skilties skautai. Čia skiltininkas apibūdino pavojaus reikšmę ir pabrėžė, kad visi skautai turi visur ir visada pasiruošę budėti.

Skilčiai vadovauja skltn. Kaz. Svitkauskas.

Nuo Dzūkijos iki Klaipėdos.

Jūros skautų „Vaidoto“ laive eina intensyvus pasiruošimas vasaros plaukiojimams. Susipažįstama su upių navigacija, kliūtimis, apylinkėmis ir kt.

„Žuvėdrų“ valtis numato vasarą padaryti baidarėmis plaukiojimus. Iš Šiaulių iki Kauno nuvyks traukiniu, iki Alytaus pėsčiomis, o iš čia baidarėmis

Alytus — Kaunas — Klaipėda. Klaipėdoje keletas pasiliks buiravimo mokykloje ir po savaitės vėl baidarėmis plauks maršrutu Klaipėda — Kaunas.

Kitos laivo valtytis numato kitomis Lietuvos upėmis baidarėmis išraižyti Lietuvos vandenį ir susipažinti geriau su kraštu.

Laivui vadovauja energingas ir darbštus vadas j. leit. pskltn. Gelumbauskas.

Mokomės džiū-džiūsu.

Kovo mėn. 13 d. skautų ugniausių šv. Florijono d-vės iniciatyva pradėjo veikti tunte džiū-džiūsu kursai, kuriuos lanko per 40 skautų. Juos veda ats. j. leit. P. Pinigis.

Šių kursų tikslas supažindinti skautus su lengvu apsigynimo būdu, kad galėtų sėkmingiau patarnauti artimiesiems, jiems atsidūrus pavojuje. Marela.

ŠIAULIŲ SKAUČIŲ TUNTAS.

Vykęs tautinės stovyklos propagavimo būdas.

Š. m. kovo mėn. 12 d. visos j. skaučių draugovės suruošė didelį ir turiningą vaidinimą. Kiekviena draugovė pasirodė su savą programą. 12 d. buvo rodoma vaikams, o 13 d. — skaučių ir mokinių tėvams. Tėvų spektaklyje buvo apibūdinta mūsų

tautinės stovyklos reikšmę, prasmę ir raginti jie prisidėti šią gražią idėją įgyvendinti. Tokią paskaitėlę apie tautinę stovyklą skaitė paskaut. A. Galvonienė (jaun. sk. skyriaus vedėja). Pelno gauta 150 lt., kurie visi bus panaudoti stovyklos pasiruošimo reikalams ir jaun. sk. parodėlei. Vaiva.

TELŠIŲ SKAUTŲ TUNTAS.

Tikrai gražu ir skautiška.

Telšių Simano Daukanto pr. mokyklos skautų draugovė, vos tik saulei kiek prašvitus, jau kovo mėn. 27 d. keliai anksti rytą ir susikrovę iškylai reikalingą mantą, apytamsiais ištraukia iškylon Germanto link.

Iš anksto apsirūpinę palapine, pionerijos ir virimo rakandais, pasirijo ilgesnį laiką pabūti gražioje Germanto apylinkėje. Tėvams ir vyresniems vadams buvo net baugu, kad šie berniukai neperšaltų. Juk dar tik kovo mėnuo ir oras šaltas. Bet pasirodė, kad jų būta patyrusių ir

iš anksto buvo visa numatyta. Pionerijos darbai ir kitos įrangos greit stovyklavietę padarė šiltą, jaukią ir skautišką: virtuvė buvo apipinta eglėsakčių siena, pasistatyta palapinė, o kadangi vieta buvo perkirsta plačiu grioviu, pastatytas ir tiltas.

Malonu ir jauku buvo ir tūtininkui pasisvečiuoti pas tokius broliukus, kurie patys virė ir vaišino. Aplankius šią vienadienę stovyklą reikėjo stebėtis jų sumanumu dar ir todėl, kad vyriausias jų buvo tik 15 metų berniukas. Tai sektina.

Buvęs.

VILKAVIŠKIO RAJONAS.

Du gražūs vieši Vilkaviškio skautų-čių pasirodymai.

1. Š. m. kovo 4 d. Vilkaviškio skautų rajonas suruošė viešą šv. Kazimiero minėjimą. Rytą abu tuntai (skautų ir skaučių) organizuoti su vėliavomis dalyvavo pamaldose. Po pamaldų išsirikiavusius prie gimnazijos skautus-es šventės proga pasveikino skautų tūtininkas gimnaz. direktorius sktn. Paluilis.

15 val. „Giedros“ kino salėje įvyko iškilminga sueiga. Sueigą pradėjo rajono vadas pulk. leit. sktn. V. Matulionis. Į garbės prez. buvo pakviesti: brolijos vadas vyr. sktn. pulk. J. Šarauskas, jaun. skaučių skyriaus vadė sktn. M. Milvidaitė, prelatas Povilaitis, apskr. viršininkas p. Goštautas, miesto burm. A. Sajeta, abu pr. mokyklų inspektoriai, rėmėjų pirm. p. Palekas ir abiejų tuntų tūtininkai. Pašnekėsius turėjo vyr. sktn. Šarauskas, sktn. Milvidaitė ir rėm. pirmininkas p. Palekas. Paskui

buvo oficialioji dalis.

Brolijos vadas įteikė jaun. skautukų dr-vei gairę, kurią nupirko rėmėjai. Žmonių buvo labai daug, daugiausia skautų-čių tėvai ir bičiuliai. Nors programa buvo ilga, bet kadangi viskas sklandžiai ėjo, publika išbuvo visą sueigos laiką.

Svečiams iš Kauno vilkaviškiai už atlankymą taria nuoširdų ačiū.

2. Kovo mėn. 13 d. įvyko Vilkaviškio jaun. skautų-čių pirmas viešas vaidinimas. Vaidino p. Z. Matulionienės parašytą 4-rių veiksmų pasaką „Bum ir Strikt“. Veikalėlį režisavo pati autorė. Apie 40 artistų, kostiumai, dekoracijos visus žavėte žavėjo. Svarbu, kad visa buvo įsigyta savomis jėgomis. Girdėti, dar reikšią vaidinimą kelis kart pakartoti. Na, žinoma, už gražius dalykus jaun. sk. gaus ir pelno.

J. skautai-tės ir jų vadovybė labai dėkingi p. Matulionienei.

Skautė.

Jubiliejinį auksinį „Skautų Aido“ numerį gauna šios draugovės:

	Narių skaičius	Prenu- meruoja	Prenu- meruo- jančių%			
1) Šiaulių II-ji „Pajautos“ skaučių d-vė	38	30	78,94	6) Radviliškio I Vytauto Did. skautų d-vė	23	15 65,2
2) Mažeikių II „Audronės“ skaučių d-vė	22	17	77,2	7) Klaipėdos H. Montės skautų d-vė	23	14 60,8
3) Klaipėdos Vytauto Did. skautų d-vė	26	19	73,0	8) Nemakščiu X-ji jaun. skaučių d-vė	31	18 58,3
4) Jurbarko I-ji „Kęstučio“ skautų d-vė	29	21	72,4	9) Pavištyčio jaun. skautų d-vė	21	12 57,1
5) Vilkavišk. „Kęstučio“ jūr. skautų laivas	20	13	68,8	10) Pagėgių Rambyno skautų draugovė	28	16 57
				11) Panevėžio I-ji „Birutės“ skaučių d-vė	44	24 54,5
				12) Mažeikių Sim. Daukanto skautų d-vė	32	16 50

„Skautų Aido“ prenumeravimo garbės konkursą laimėjusių skautų draugovių sąrašas, kuris buvo paskelbtas pereinajame numery, papildomas —

ŠIRVINTŲ VYTAUTO DIDŽIOJO SKAUTŲ DRAUGOVĖS VISI NARIAI (JŲ YRA 20) UŽSIPRENUMERAVO LAIKRAŠTĮ.

Pereitame numery šios draugovės paskelbti negalėjome dėl to, kad nežinia dėl keno kaltės pavėluotai gavome reikautą dr-vės narių sąrašą.

Kas laimėjo „Skautų Aido“ platinimo dovanas

Balandžio mėn. 7 d. komisija, kurią sudarė vyr. sktn. A. Saulaitis (pirmininkas), skautiškosios spaudos administratorius V. Balčiūnas (sekretorius), sktn. A. Tribė ir vyr. sktn. K. Laučius (nariai) peržiūrėjusi turimus duomenis apie paskirų platintojų surinktas prenumeratas ir atsiskaitymą už jas, rado, kad daiktines dovanas laimėjo šie platintojai:

1. Stasys Genys (Kaunas) foto aparatą „Billy-Null“, su 1:5,6 objektyvu.
2. V. Konkulevičius (Panevėžys) foto aparatą „Billy-Null“, su 1:6,3 objektyvu.
3. E. Gimelis (Marijampolė) anglišką palapinę „ESen“.
4. T. Tallat-Kelpša (Kaunas) anglišką palapinę „ESen“.
5. J. Pocius (Klaipėda) anglišką palapinę „EEen“.
6. Br. Jasburskis (Vilkaviškis) anglišką palapinę „EEen“.
7. V. Polišaitis (Kaunas) skautišką paveikslą (dail. Kosciuškos darbo).
8. V. Kutra (Biržai) skautės uniformai medžiagą.
9. E. Maksimavičius (Šiauliai) skautės uniformai medž.
10. S. Liuzinas (Klaipėda) skauto uniformai medžiagą.
11. P. Pakalniškis (Šiauliai) skauto uniformai medžiagą.
12. Zig. Vegertas (Jurbarkas) amžinąją plunksną.
13. A. Urbonas (Telšiai) amžinąją plunksną.
14. K. Mikonis (Širvintai) planšetą žemėlapiams.
15. P. Zailskas (Mažeikiai) elektros lempučių—prožektorių.
16. A. Gudaitis (Šakiai) elektros lempučių—prožektorių.
17. J. Šaulys (Mažeikiai) stovyklos registracijos mokestį.
18. A. Stasytis (Klaipėda) kelionės į tautinę stovyklą mokestį.
19. A. Kakčiukaitė (Panevėžys) karišką kuprinę.
20. Br. Kiuberytė (Panevėžys) karišką kuprinę.
21. S. Kubilius (Linkuva) karišką kuprinę.
22. A. Urba (A. Freida) skautišką diržą.
23. E. Kensminaitė (Mažeikiai) skautišką diržą.
24. H. Rudzinskis (Š. Joniškis) skautišką diržą.
25. J. Mingaila (Kybartai) vaistinėle.
26. V. Baravykas (Pasvalys) vaistinėle.
27. V. Labunaitis (Skuodas) vaistinėle.
28. K. Stašaitis (Jurbarkas) „Skiltininko vadovėlį“.
29. Z. Laugalys (Tauragė) „Skiltininko vadovėlį“.
30. A. Nevinskas (Kaunas) „Skiltininko vadovėlį“.

Pirmąją premiją laimėjęs platintojas surinko 100, o paskutinąją — 20 „Skautų Aido“ prenumeratų.

Buvo užskaitytos tik tos prenumeratos, už kurias iki konkurso rezultatų vertinimo dienos buvo sumokėti administracijai pinigai. Kadangi kai kurie platintojai ne už visas prenumeratas buvo atsilyginę, jų pirmavimo eilė žymiai pasikeitė.

Dėl aukščiau nurodytos priežasties iš konkurso visai buvo išskirta platintoja pasktn. R. Ubeikienė, surinkusi 75 prenumeratas. Tačiau komisija turėdama galvoje, kad pasktn. Ubeikienė buvo surinkusi daug prenumeratorių ir pereinajais metais, nors jokio konkurso nebuvo, kas rodo, kad jas renka norėdama, jog „Skautų Aidas“ ko plačiausiai pasklistų skautų šeimoje, nutarė prašyti administraciją paskirti jai, kai galutinai atsiskaitys, specialinę dovaną.

Konkurso rezultatų įvertinimą labai sunkino ta aplinkybė, kad nemaža platintojų neišpildė visų reikalavimų: siųsdami pinigus nepažymėdavo prenumeratorių numerių, užsakymus pasirašinėdavo ne patys, o duodavo pasirašyti ir kitiems, neatsiuntė prašomų prenumeratorių sąrašų ir kt. Visa tai sudarė administracijai labai daug sunkaus darbo, kurį dirbant labai lengva ir suklysti.

Tie platintojai, kurie laimėjo skautės uniformai medžiagą, jei nenorėtų jos imti, gali gauti medžiagą skauto uniformai arba tiek pinigų, kiek kaštuos administracijai minėtoji medžiaga. Prašome savo pageidavimus pranešti administracijai ne vėliau, kaip ligi šio mėn. 20 d.

Administracija stengsis dovanas laimėtojams išsiuntinėti kaip galima greičiau. Kauniškiai prašomi užėiti į administraciją atsiimti. Jei kas iš provincijos platintojų artimu laiku manytų atvykti į Kauną pats arba turėtų draugų, kurie vyks, prašome apie tai painformuoti administraciją — mums susitaupyti laiko ir pinigų.

Visiems platintojams (dovanas laimėjusiems ir tiems, kuriems jų neteko) nuoširdžiai dėkojame. Mes gerai žinome, kad jūs laikraštį platinote ne dėl to, kad dovanų gautumėt, o norėdami, kad jis plačiau paplistų mūsų šeimoje. Tos kuklios dovanėlės yra tik mūsų dėkingumo įrodymas, bet ne atlyginimas už sunkų darbą.

Pirmuosius 10 dovanas laimėjusių platintojų ir platintojas skaites (Kakčiukaitė, Kiuberytė ir Kensminaitė) prašome iki šio mėn. 19 d. atsiųsti administracijai savo fotografijas.

Saulėtų, saulėtų Velykų „Skautei“

Velykų burtai ir prietarai

(Iš mūsų „skautosakos“)

Aišku, labai gerai, jei Velykoms ponias saulė, nusišlavusi nuo dangaus visus debesiukus ir apsilvikiusi savo skaisčiausią suknetę, nuo ausies iki ausies mums šypsosi.

Lygiai gerai, jei visi Velykų tortai, bobutės, kepsniai ir kepsniukai iš pečiaus parkeliauja purūs, minkštučiai, lygiai iš visų pusių apkepę, ir visame name skleidžia tokį saldžiai jaukų kvapą, kad noromis nenoromis visi namiškiai ir šeiminkė ima spindėti, kaip ta ponias ten danguje.

Tačiau ir saulė ir kepsniai nevisad tokie mandagūs ir dažnai švenčių margučiams tenka liūdnai žvalgytis į susiraukusį, pilką dangų ir į kreivus, su vienu apyžaliu, o antru visai juodai sudegusiu šonu, kepsnius, į susmukusias bobutes ir į aplink vaikščiojančią šeiminkę, surūgusią kaip devynios pėtnyčios.

Kaip čia saulę ir kepsnius „sutvarkyti“ arba, tikriau, kaip Velykas pašviesinti, jei jau su padangiu ponias ir pečiaus ponias nieko gero nebeišeina? Tam reikalui imta rinkti skautosaka, atseit, skaučių ištirti burtai, maldelės ir pan., kurias prieš Velykas ar Velykų metu sukalbėjus ir visas reikalingas apeigas atlikus, Velykos būtinai būtų šviesios ir kepsniai gardūs. Pasirodo, tokių burtų mūsų skautosakoj yra. Keletą jų čia dedame. (Reikia pasakyti, kad visi tie burtai labai naudingi ir ne Velykoms).

Priešvelykiniai burtai.

1 burtas. (Jis daromas Velykų atostogų pradžioj).

Išmok visa, kas tau Velykų atostogoms mokytojų paskirta, nes neišspręstas uždavinys, neišmoktas eilėraštis ir neparašytas rašomasis darbas kartais ima ir užtemdo žydrą Velykų dangų.

2 burtas.

Dabar jau tu laisva ir turi stropiai padėti mamytei ar vyresniajai sesutei, žodžiu, toms, kurios iš pagrindų šluoja

ir plauna kambarius, minko pyragus ir suka kokį tortą. Ir juo daugiau ir stropiau pati dirbsi, tuo greičiau bus kambariai švarūs, sutvarkyti, kepsniai po pečium ir namuose iki Velykų ir per jas daug šviesiau.

3 burtas.

Laiku pavaduok mamytę, kurios ranka pailso beplakdama putas, laiku atidaryk duris sesutei, kai ji, apsikrovus kalnu indų, eina į kitą kambarį. Tai menkučiai patarnavimėliai, kurie vis tik reikš tavo akylumą, rūpinimąsi mamyte ir sesute, ir abiejų veidus padarys linksmesnius, o Velykas šviesesnes.

Velykiniai burtai.

1 burtas, kuris vadinasi „budėk – padėk“. Jis iš esmės panašus į tretįjį priešvelykinį burtą, tik Velykų metu jo apeigos bent kiek skiriasi. Prie šio burto apeigų priklauso ir atėjusioms ponios padėti užsilviki ar nusilviki apsiaustus, ir vyresniems išėjus vaišinti svečius, ir laiku atnešti kėdę ir t. t. ir t. t. Žodžiu, reikia turėti dvi akis kaktoj ir dvi pakaušy, visus trūkumus pastebinčias ir rankas, bematant juos pašalinančias.

O dabar 2-ras ir pagrindinis priešvelykinis, velykinis ir povelykinis burtas.

Tavo pareiga yra palaikyti visų gerą nuotaiką. Vadinasi, visus atjausti, visiems padėti, pasitikėti savim ir mokėti džiaugtis. Nes ne šviesi saulė ir gardūs kepsniai sudaro gerą nuotaiką (tą tu juk senai žinai, bent jau nuo tada, kai stovykloj valgei prisvilusią bulbienę ir vistik buvo juoko iki ausų), bet gera nuotaika moka džiaugtis ir skaisčia saule ir skaniais pyragais, ir Velykos šviesios tik mokančiam šypsotis žmogui, nors dangus būtų pilkas ir surūgęs, o kepsnio vienas šonas būtų apyžalis, o antras juodas kaip čigonas...

Rita Snitkutė.

Teta Morta pasakoja –

apie geltonų siūlų kamuolį seną,
kuris visų užmirštas vienam stalčiui gyveno...

ir kurį prieš Velykas surado sesė Aliutė, iš pat panagių betvarkydama visą savo kambarį.

— Kaip laiku tu atsiradai, — tarė Aliutė ir suieškojus dar gabalą rausvos „vlučkos“, keletą juodų karoliukų, seno sąsiuvinio viršelį, plonos vielos ir žirkles štai ką padarė:

1. Iš sąsiuvinio viršelio iškirpo apskritimą, o jo viduj didelę apvalią skylę. Paskum paėmė geltonąją „vlučką“ ir ja keliomis eilėmis apvyniojo apskritimą (1 pav.).

2. Perkirpo „vlučką“ prie kraštų ir ties viduriu surišo stipriu siūlu (2 pav.), o paskum, perkirpus ir numetus

Kokiais „burtais“ jos užsiiminėja?
Vyr. sktn. K. Lauciaus nuotr.

popieri, gavo dailų kamuoliuką. Panašiai padarė ir mažesni kamuoliuką.

3. Paėmė vielos ir perkišo ją per didįjį ir mažąjį kamuoliuką, tuo būdu mažąjį prijungdama prie didžiojo ir tokiu pat būdu pervėrė vielą atgal (3 pav.).

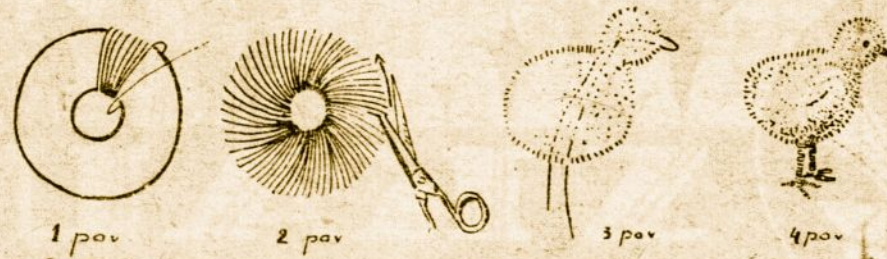
4. Iš vielos galų išlankstė kojeles ir jas apsuko rausvąja „vlučka“. Paskum dar įsegė akutes ir snapiuką apsuko geltonaisiais siūlais ir gavo dailų, minkštą Velykų vištytį.

Tokių viščių jį pasidirs daug ir jais papuoš Velykų stalą, o gal jį juos prisiūs prie žalios kartoninės pievelės

ir padovanos kaip Velykų dovanėlę savo mažajai sesutei, bet greičiausia ji tą visą vištyčių pulką, kartu su kitomis praktiškesnėmis dovanomis, nugabens skaitlingai vargšų šeimai, kurią, kaip ir paprastai, per šventes Aliutės skiltis eina sveikinti.

Ir taip senas atlikusių geltonų siūlų kamuolys suteiks džiaugsmo kelioms mažoms gelsvai papurusioms galvutėms, žydrioms, bailiai besižvalgančioms akutėms ir dažnai labai alkanims snapukams.

Ar tu seksi Aliutės pavyzdžiu?

Psktn. A. Urbanavičiūtė.

Lietuvos skaučių istorijos bruožai

(Tęsinys iš 5—6 nr.)

3. VYRIAUSIO ŠTABO SKAUČIŲ SKYRIAUS ĮSIKŪRIMAS IR JO VEIKIMAS IKI 1925 METŲ.

1922 m. pradėjo veikti vyriausias Lietuvos skautų štabas, kuriame skaučių atstovų dar nebuvo. Tų metų birželio mėn. 3—5 d. įvykusiame Lietuvos skautininkų suvažiavime Kaune dalyvavo tik kelios skaučių vadovės: iš Kauno, Panevėžio (A. Blynaitė, E. Kvedaraitė) ir Šiaulių (M. Gricevičiūtė), kurios savo skirtingų klausimų dar nekėlė.

Nuo 1923 m. birželio mėn. 3 d. prie vyriausio skautų štabo jau pradėjo veikti skaučių skyrius, kurio vedėja apsiėmė būti viena iš pirmųjų Kauno skaučių — P. Šklinikytė - Vaitkienė. 1923 m. lapkričio mėn. 12 d. pirmuoju vyr. štabo skaučių skyriaus įsakymu to skyriaus adjutante ji paskyrė skautę V. Šikeraitę ir raštininke — skautę V. Steponaitytę. Pirmiausia šis skyrius rūpinosi surinkti smulkias žinias apie skaučių draugovių įsikūrimą, jų veikimą ir materialinį stovį; atsakinėjo į skaučių vienetų klausimus ir rūpinosi jų veikimo sąlygų palengvinimu.

Besiruošdamas II Lietuvos skautininkų—instruktorių suvažiavimui, kuris įvyko 1924 m. balandžio mėn. 24—26 d. d. Kaune, skaučių skyrius visoms skaučių draugovėms išsiuntinėjo tokio turinio aplinkraščių:

„Kadangi per š. m. balandžio mėn. 24 d. suvažiavimą manoma mergaičių—skaučių draugoves atskirti į vieną, nuo bernaičių visai nepriklausomą organizaciją, tai prašom iki balandžio mėn. 15 d. atsiųsti savo sumanymų dėl laipsnių programų pakeitimo, tolimesnio veikimo planą ir uniformos projektą su visomis smulkmenomis (ženkleliai, kur juos nešioti, kaspinėliai ir t. t.).“ Taip pat visos draugovės buvo prašomos dalyvauti skaučių skyriaus balandžio mėn. 23 d. rengiamoj parodoj.

Suvažiavime dalyvavo jau 13 skaučių atstovų: to laiko skaučių bičiulė ir patarėja p. B. Novickienė, A. Blynaitė, V. Šikeraitė, V. Steponaitytė, A. Veitaitė, M. Gricevičiūtė, E. Petkevičiūtė, N. Senkiūtė, I. Barniškaitė, E. Slučkaitė, O. Masiulytė ir J. Grudzinskaitė. Sktn. A. Blynaitė buvo išrinkta suvažiavimo prezidiumo nariu.

Skaučių skyriaus vedėja Pranė Vaitkienė per suvažiavimą pranešė tokią skaučių darbo kryptį:

„Baden-Powellis, steigdamas skautybę ir ją plėsdamas, turėjo galvoje tik berniukų prigimtį ir vyrui gyvenimo statomus uždavinius. Jis nesukūrė skautybės tokios, kad ji visai atitiktų mergaičių prigimtį.

Šiuos trūkumus numatydamas 1924 m. Lietuvos skautininkų suvažiavimo mergaičių klausimo komisija nutarė, kad skautė savo darbe, vadovaudamosi moters vystymosi principais:

1. kreiptų dėmesį į jausmų reikšmę, proto ir valios lavinimą,
2. prisirengtų šeimyniniam ir visuomeniniam gyvenimui.

Senai jau laikas tuos nutarimus realizuoti. Todėl aš pamėginsiu aiškiau apibūdinti tuos bendrus dėsnius, pritaikydama juos prie mūsų sąjungos gyvenimo.

Išplėsdama minėtąjį nutarimą, pasiskirstysiu jį į šešius skyrius:

I. Savęs tobulinimas ir kitų auklėjimas. Skautės turi stiprinti valią, išugdyti darbštumą ir pasišventimą. Moksliskai stengtis išsiaiškinti sau skautybės pradus. Pasirinkti sau auklėjamąjį ir globojamąjį objektą, būti už jį atsakominga. Ieškoti progos pasidaryti auklėjimo srityj kitose, skautybei neprieštaraujančiose organizacijose. Stengtis įsigyti auklėjimo srityj ko plačiausių teoretinių žinių.

II. Pilietingumo auklėjimas. Skautės turi stengtis, pildydamos valstybės reikalavimus, palaikyti visuomenės tvarką. Bendradarbiauti kultūrinėse organizacijose.

III. Pastabumas ir švelnumas. Lavintis pėdsakų sekime. Pratintis būti mandagia. Auginti ir globoti augalus bei gyvulius. Pažinti savitarpį gyvenimą ir žaisti įvairius žaidimus.

IV. Pasitikėjimas savim ir tinkamas savo pajėgų įvertinimas. Mokytis amato. Pratintis save ir kitus gerai aptarnauti. Daryti iškylas, stovyklas. Mokytis apsiginti. Įvairūs žaidimai aikštelėje, dideliame plote ir nakties metu. Dirbti visuomeninį darbą, vadovauti darbams ir žaidimams.

V. Fizinis auklėjimas. Daryti kasdien gimnastiką, sportuoti ir žaisti. Žinoti ir pildyti higienos reikalavimus. Savo kūną grūdinti.

VI. Namų ruošą ir šeiminkavimą. Stengtis šioje srityje įsigyti žinių ir patyrimo padedant vyresniems ir atliekant kuo įvairiausius darbus namuose, iškyloje, stovykloje ir kitur.

Minėtus dalykus atsiekti padeda specialybės ir amatai. Iš daugelio specialybių, mano manymu, mergaitėms reikalingiausios yra šios: sanitarės, keliarodės, signalizuotojos, virėjos, pėdsakų sekėjos, auklėtojos, visuomenininkės, rankdarbių siuvėjos, audėjos, daržininkės, pienininkės, paukštininkės, skalbėjos, muzikės, bitininkės, gamtininkės, knygrišės ir šeiminkės.

Šia, mano nurodyta, kryptimi yra tvarkomos skaučių laipsnių programos. Todėl prašau sesių visa tai apsvarstyti ir pareikšti savo nuomones per „Skautų Aidą“ arba tiesiog laiškais atsiųsti savo nusistatymus.“

Kaip matome, šiame suvažiavime jau buvo iškelti skaučių klausimai ir aiškiai pareikšti jų nusistatymai ir pageidavimai. Be to, buvo svarstyta skaučių uniformos ir patyrimo laipsnių programos.

(B. d.).

IVYKS TARPTAUTINĖ JAUNESNIŲJŲ SKAUTŲ VADŲ KONFERENCIJA.

Pereitais metais įvykusioje Hagoje tarptautinėje skautų vadų konferencijoje buvo pageidauta sušaukti šiais metais tarptautinę jaunesniųjų skautų vadų konferenciją. Ją nutarta sukviešti š. m. liepos mėn. 11–16 d. Anglijoje, netoli Londono, Gilwell parke (šiam parke vyksta nuolatiniai anglų skautų vadų kursai).

Konferencijos dalyvių skaičius aprėžtas — ne daugiau 200. Pageidaujama, kad atvyktų atsakingi jaunesniųjų skautų vadovai. Pragyvenimo išlaidos konferencijos metu — 2 anglų svarai ir 15 šilingų. Ta pačia proga įvyks ir kursai jaunesniųjų skautų vadams. Nuo liepos mėn. 4 iki 9 d. vyrams, o nuo to pat mėnesio 18 iki 23 d. moterims.

GELBĖDAMAS KITŲ GYVYBES, TIK NEPALYDĖJO SAVAJĄ.

Ceilono saloje neseniai vienas pamišęs asmuo skustuvu sužalojo 7 asmenis, kurių vieną labai sunkiai, ir kėsinosi sužeisti du žaidusius berniukus. Tai pamatęs vienas jaunas skautukas C. Carey šoko nuo jo vaikus ginti. Besigrumiant pamišėlis sunkiai sužeidė jam galvą ir skautą teko nugabenti į ligoninę. Bet už tai išliko sveiki vaikai ir atvykusi policija pavojingąjį beprotį sulaikė.

BADEN POWELLIS SVEIKSTA.

Paskutinį sykį rašėme, kad lordas Baden Powellis dabar yra Kenijoje ir dėl blogos sveikatos turėjo nutraukti savo kelionę į Australiją. Paskutinėmis žiniomis, Baden Powellio sveikata žymiai pagerėjo ir balandžio mėn. 18 d. parvyks į Angliją.

SKAUTŲ JAU YRA APIE TRIS MILIJONUS.

Tarptautinio skautų biūro surinktomis žiniomis, 1936 m. visame pasaulyje buvo 2.855.689 skautai. Per 1936 metus priaugo 262.857. Skautų yra 49 šalyse. Daugiausia skautų yra Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Anglijoje, kur jų yra daugiau, kaip po milijoną. Už 1937 metus žinios dar nesurinktos. Galima laukti, kad per 1937 m. skautų skaičius tiek padidėjo, jog dabar yra nemažiau trijų milijonų. Skautės į šį skaičių neįeina.

SKAUTAI VYČIAI IŠGELBĖJO TEATRO LANKYTOJUS NUO PANIKOS.

Manitoba mieste Kanadoje neseniai įvyko teatre vaidinimas vaikams. Vaidinimo metu kilo gaisras ir panika. Kažin kaip būtų pasibaigę, jei teatre nebūtų buvę skautų vyčių. Šie neleido vaikams subėgti į krūvą ir ėmė palengva gabenti lauk. Trumpu laiku teatras ištuštėjo be jokių nelaimių.

VIENO ANGLŲ KATALIKŲ ARKIVYSKUPO NUOMONĖ APIE SKAUTYBĘ.

Neseniai 1600 katalikų skautų Liverpulyje minėjo vienos draugovės 25 metų sukaktis. Arkivyskupas dr. Downey šia proga kalbėdamas į skautus pasakė, kad skautybė yra vienas svarbiausių modernių laikų auklėjimo sąjudžių. „Jei skautybė anksčiau būtų plačiau paplitusi, — pasakė jis, — nebūtų tokio apgailėtino nedisciplinavimo tarp šių dienų jaunimo“. Arkivyskupo nuomone, nedidelė bėda, jei berniukas negalės, pavyzdžiui, išvardinti Anglijos upes ar Škotijos kalnus. Svarbu, kad jis sugebėtų tas upes perplaukti, o į kalnus įkopti. O skautybė kaip tik ir moko jaunimą praktiškų dalykų.

Laiškai redaktoriui

Gerb. Redaktoriau!

„Skautų Aido“ 4 nr. pasirodė kažkurio telšiškio „Klaustuko“ laiškas redaktoriui apie telšiškį. Tarp kitko, ten užkliuvo ir pradžios mokyklos 1 nr. skautų

Štai tie pradžios mokyklos „skautai vyrai“, kurie visi užsiprenumeravo šiemet „Sk. A.“ su savo draugininku pasktn. A. Urbonu.

draugovė, apie kurią Brolis Redaktorius kai ką netiksliai iššifravo. Svarbiausia tai, kad iš skautų dr-vės padaryta jaun. sk. dr-vė. Berniukų spaudžiamas, turiu pastebėti, kad esame verti būti skautais vyrais, turime ne mažiau po 12 mt., o jei reiktų, galime ir metrikas parodyti. „Skautų Aidą“ visi skaitome, kaip vienas ir už jį sukrapštę mokame po 4 lt. Tad dabar „Žirgų“ ir „Sakalų“ vardu prašau Brolį Redaktorių savo pažadą ištešėti ir atitaisyti, kad su „Sk. Aidu“ mes gyvename ne parazitiskai, aiškiai matomoje vietoje tikrai atspausdinti.

Šį kartą gal administratorius Jūsų „nebepaspaus“ (mat, jam šis dalykas „prie širdies“) ir, tarp kitko, galėsite pastebėti, kad mūsų mokykloje yra ir jaunųjų skautų, kurie su mumis negali būti maišomi.

Vis budžiu!

Telšių m. pradž. mokyklos 1 nr.
sk. dr-vės draugininkas.

Red. prierasas. Tikrai aš klaidingai „iššifravau“ brolio „Klaustuko“ laišką: ten buvo parašyta „skautų draugovė“, o aš pridėjau žodį „jaunųjų“, nes mano galvoje negalėjo „tilpti“ mintis, kad pradžios mokykloje gali būti ir skautų draugovė.

Lietuviai skautai plačiajame pasaulyje

PITTSBURGO LIETUVAITĖS SKAUTĖS SVEIKI- NA MŪSŲ SKAUTES.

Neseniai iš Jungtinių Amerikos Valstybių grįžo p. Ivanauskienė, gyv. Kauno apskr., Tabariškių dvare. Ji parvežė dr. J. Baltrušaitienės parašyto vaidinimėlio „Lietuva ir Josios Vaikai“, kurį Pittsburgho lietuviai skautai ir skautės suvaidino š. m. vasario mėn. 13 d. Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukaktims paminėti šventės metu, rankraštį. Be to, lietuvaitės skautės ir jų vadė M. Bartkutė atsiuntė per p. Ivanauskienę tokio turinio sveikinimus:

Skaučių sveikinimas.

„Mes esame tikrai mažas būrelis Pittsburgho skaučių, bet mes esame labai linksmos, kad galime siųsti skautėms Lietuvoje mūsų širdingus sveikinimus per poniją Ivanauskienę. Pasirašė: Onutė Jankauskas (Be Prepared¹⁾), Darata Grinutė (Do a good turn daily²⁾), Veronika Koliciutė, Florence Norkus (Good Scouting³⁾), Gertrudė Balukinas, Valeria Gutauskas, Catherine Janušonis, Helena Kazlauskas“.

O štai ką rašo M. Bartkutė⁴⁾.

„Aš, Marijona Bartkaitė, taip pat esu skaučių vadė mūsų miestely Duquesne, Pa. ir esu labai linksmas, kad galiu praleisti mažą valandėlę su Pittsburgho skautėmis, kurios neseniai buvo suorganizuotos. Ponas Kazys Laucius jau man atsiuntė keturius numerius „Skautų Aido“, ir labai linksmas, kad galiu tą mažą popierėlį paskaityti. Gal kitą sykį daugiau ir geriau galėsiu parašyti.“

Marijona Bartkaitė“.

ORGANIZUOJASI VIS NAUJI LIETUVIŲ SKAUTŲ VIENETAI JUNGTO AMERIKOS VALSTYBĖSE.

Detroito mieste gyvena buvusi vilkaviškietė skautė Ona Pucetaitė. Ji išvyko į Ameriką prieš keletą metų. Tarnauja raštininke vienoje amerikiečių įmonėje, o laisvu laiku rašinėja lietuvių laikraščiams. Neseniai paruošė spaudai knygą anglų kalba („Employers and Employees“).

Kai mūsų skautai pereitais metais buvo nuvykę į Jungt. Amerikos Valstybių skautų stovyklą, ji atsiuntė labai nuoširdų pasveikinimo laišką (jį vėliau paskelbsime) ir nuo to laiko brolijos vyriausios vadijos užsienio skyrius pradėjo su ja susirašinėti. Neseniai gavome iš jos laišką, kuriuo praneša apie lietuvių skautų draugovės susiorganizavimą Detroito mieste. Štai, kaip ji rašo apie tai:

350 Westminster Ave.,
Detroit, Mich.,
Sausio 23, 1938.

Kaunas, Nepriklausomybės a. 4.,
Lietuva.

Gerb. K. Laucius,

Ačiū už Kalėdų ir Naujų Metų linkėjimus. Taip pat ačiū už man prisiųstus „Skautų Aidus“. Ateity atsimokėsiu.

¹⁾ Budėk. ²⁾ Kasdien padaryk gerą darbėlį. ³⁾ Gero skautavimo. ⁴⁾ Apie M. Bartkutę yra rašyta pereitų metų „Skautų Aido“ Nr. 20 straipsny „Per Amerikos Lietuvą“.

Tikėsite ar ne, kelios dienos atgal mūsų parapijoje buvo suorganizuota skautų draugija. Globėjai pareiškė norą susirašinėti su Lietuvos skautais. Tikiu, kad trumpoj ateity gausite nuo jų laišką. Patarsiu, kad mokantieji skaityti lietuviškai lietuviai užsirašytų „Skautų Aidą“, kuris būtų labai naudingas jiems.

Aš manau, kad jums būtų įdomu, kaip ši draugija buvo suorganizuota. Mat, čia būta kelių lietuvių skautų, kurie priklausė prie amerikonių skautų. Mano troškimas buvo, kad šie lietuviai suorganizuotų čia lietuvių skautų draugiją, ir štai išgirdau, kad pirma skautų sueiga yra Šv. Jurgio parapijos svetainėje. Nuėjau ir aš. Į šią sueigą buvo kviečiami visi. Daugelis tėvų patys atvedė savo sūnus dėl prirašymo.

Prieš paskelbiant šią sueigą, keli berniukai buvo priruošti įžodžiui. Tai buvo gražus vaizdas. Šis įvykis pasiliks su manimi amžinai. Pirmiausia buvo užgesintos šviesos visam kambary. Dvylika svečių, amerikonių skautų, uždegdami po žvakę, skaitė garsiai skautų įstatus. Ant galo buvo uždegtos trys žvakės, kurios atvaizdavo skautų ženklą.

Priruoštų berniukų įžodžiui tėvai stėjo šalia savo sūnų, jei tėvų nebuvo, tai globėjai užėmė jų vietą ir berniukui skautų ženklas buvo prisegtas jų.

Jautru buvo girdėti žodžiai: „Broliai skautai, šita vėliava seniau buvo nuosavybė 74 draugijos, o dabar jūsų. Stokit po ją ir eikit pirmyn...“ Šita vėliava buvo mums dovanota amerikonių skautų.

Vėliau buvo rodomi judamais paveikslais skautų išvažiavimai ir veikla. Buvo sudainuotos kelios dainos ir padaryti keli numeriai gimnastikos.

Mano noras, kad Jūs, Lietuvos skautai, arčiau susiartintumėt su šiom tik sukurtom čia lietuvių skautų draugijom.

Su gilia pagarba,

Ona Pucetaitė.

LIETUVIS SKAUTAS VILNIUJE KARDU GINA LIETUVIŲ TAUTOS GARBĘ.

Kai Vilniuje kovo mėnesį vyko demonstracijos prieš Lietuvą, vienas lenkų atsargos karininkas įžeidė lietuvių tautą, pavadindamas vagių gauja. Tai sužinojo buvęs Vilniaus lietuvių skautų vadas sktn. Žyžmaras. Vakare vienoje kavinėje Žyžmaras rado tą lenką ir paklausė jį, ar jis tikrai taip pasakė apie lietuvių tautą. Gavęs teigiamą atsakymą, reagavo veiksmu ir palikęs savo vizitinę kortelę išėjo.

Pasekmės — dvikova. Pasirinkti kardai, Žyžmarą kovai paruošti pasisiūlė du lenkų karininkai. Jie kasdieną jį treniravo. Dvikova turėjo įvykti balandžio mėn. 8 d. Sktn. Žyžmarą prieš kovą aplankė „XX Amžiaus“ redakcijos bendradarbis, kuris šiomis dienomis grįžo iš Vilniaus. Žyžmaras tarp kitko jam pareiškė:

„Labai norėčiau pamatyti Kauną ir kitas Lietuvos vietas. 1928 metais paskutinį kartą buvau Kaune su skautais vilniečiais. Tiesa, pasveikinkite mano vardu Lietuvos skautus ir pulk. Šarauską. Norėčiau susižinoti su juo pasitarti. Gal šiomet vėl galėsime atvykti“.

Dėdami laikraštį į mašiną iš „XX Amžiaus“ redakcijos gavome žinių, kad dvikova neįvyko, nes lietuvių tautą įžeidęs lenkas atsiprašė.

B. J. Slaboševičius.

Kaip pasidaryti baidarei būres?

(Tęsinys iš 5 - 6 nr.).

Štai ir būrių projekto pavyzdys (2 pav.):

Būringumo koeficientas	1,4,		
Būrių sistema	yawl,		
Baidarės ilgis m	5,0	5,0	5,0
Baidarės plotis m	0,80	0,85	0,90
Būrių plotis m ²	5×0,8×1,4	5×0,85×1,4	5×0,9×1,4
arba	5,60	5,95	6,3
fokas (trikampis):			
apatinis likas a m	1,12	1,19	1,26
užpakalinis likas b m	2,0	2,0	2,0
plotas m ²	1,12	1,19	1,26
grotas (keturkampis):			
priešakinis likas c m	1,50	1,50	1,50
apatinis likas d m	2,20	2,20	2,20
viršutinis likas e m	1,04	1,19	1,34
plotas m ²	2,98	3,16	3,35
bežanas (keturkampis):			
priešakinis likas g m	1,30	1,30	1,30
apatinis likas f m	1,30	1,30	1,30
viršutinis likas h m	0,74	0,85	0,95
plotas m ²	1,50	1,60	1,69

Visose būrėse: kampas tarp gafelio ir stiebo d — 45°, atstumas nuo prūsųkinio baidarės galo: I stiebo — 1,30 m, II stiebo — 3,70 m.

Trikampių būrių ar dviejų būrių sistemos yra lengviau apskaičiuojamos, tad palieku tai patiems skaitytojams. Kiekvienos būrės yra geros, jei tik atitinka aukščiau minėtoms pagrindinėms sąlygoms.

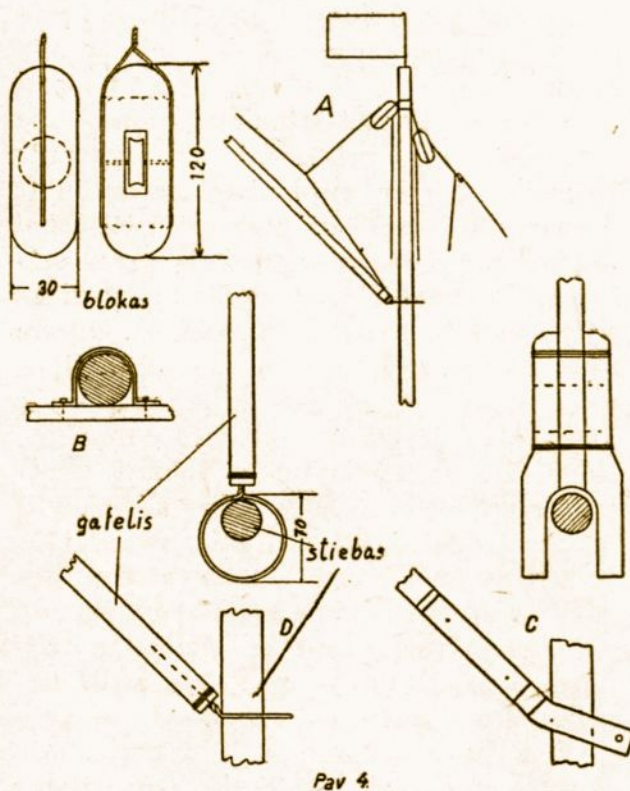
Medžio darbai: stiebai ir kt.

Stiebai, bomai ir gafeliai daromi iš eglinių ar pušinių kartelių arba lotų (grebėstų), kurie turi būti sveiki, visai tiesūs (lotų medienos sluoksniai neprivalo būti susisukę) ir be šakų.

Stiebai daromi apvalūs: priešakinis 4,0–4,5 cm skersmens apačioje, užpakalinis apie 1 cm plonesnis. Toji vieta, kur stiebas atsiremia į špantą, kartais paliekama keturkampė. Apatinis galas visada nudrožiamas keturkampiška ir kiek suplovinamas. Pradedant nuo tos vietos, kur prieina būrės apatinis likas, stiebas plovinamas ir viršutinis stiebo galas daromas 2,5–3,0 cm skersmens. Stiebo ilgis daromas toks, kad pakėlus būrę, bomas būtų apie 5 cm virš baidarės „vašbortų“.

Pirmajam stiebui įstatyti prie priešakinio španto, išpiovos gale, pritvirtiname atitinkamai išlenktą 2–3 mm storio ir 1,5

–2 cm pločio geležį (4 pav. B.)*). Prie kylio pritvirtiname uosinę ar ažuolinę lentelę su atitinkama išpiova stiebo galui įkišti. Jeigu yra antrasis stiebas, pritaismo jį tokiu pat būdu prie užpakalinio

*) Pav 4–6 skaičiai nurodo atitinkamas išmieras milimetrais.

španto. Kad stiebas nekliudytų sėdėti, užpakalinės sėdynės atramą perkeliame apie 10 cm į priekį. Stiebai turi būti lengvai įkišami ir įdėti nesisukinėti į visas puses.

Stiebo viršutiniame gale išgręžiame skylutę vielai ar lazdelei su vėliavėle įkišti. Vėliavėlė yra keturkampė 10×20 cm iš plonutės medžiagos ir reikalinga vėjo kryptiai nustatyti (4 pav. A).

Apie 5–8 cm nuo viršutinio stiebo galo įleidžiami ar pririšami blokai būrių falams kelti, du ar vienas, pagal reikalą. Blokai daromi iš beržo medžio (4 pav.), rišami geriausiai su antenos viela. Jų vietoje tinka taip pat porceleno antenos izoliatoriai. Stiebo galą su blokais, vėliavėle ir gafeliu matome 4 pav. A.

Bomai ir gafeliai daromi apvalūs. Bomų storis prie stiebo 2,5–3,5 cm, kitame gale apie 2–3 cm. Gafelių storis apie 2–2,5 cm. Bomai ir gafeliai daromi apie 5 cm ilgesni už atitinkamą būrės liką.

Stiebus, bomus ir gafelius reikia dailiai nudrožti, nuobliuoti, nudailinti stiklo popieriu ir vieną kartą plonai nudažyti ferneru (pokostu). Tai reikalauja nedaug darbo, o jų išvaizda iš karto lieka tvarkinga. Kreivas ir nešvarus stiebas sudaro nekokią išpūdį ir apie jo savininką.

Norėdami turėti sudedamąjį stiebą, piauname jį pusiau ir toje vietoje užmauname apie 20 cm ilgio metalo vamzdžio galą. Prie vieno stiebo galo vamzdis pritvirtinamas sraigteliais, o kitas stiebo galas nudrožiamas taip, kad tampa į jį įvėdinti.

Kartelių galus galima apvynioti plona cinkuota viela, kad nesproginėtų. Kartelių galai turi laikytis stiebo, todėl bomų ir gafelių galuose padarome šakutes iš medžio (4 pav. C) ar cinkuotos vielos apie 5 mm storio (4 pav. D). Šakutės turi būti tokio dydžio, kad bomai laisvai sukinėtųsi aplink stiebą, o gafelius galėtų lengvai nuleisti iki pat bomo. Šakučių ašelėse įverinama virvutė, kuri laiko šakutę prie stiebo.

Kas nori, gali pasidaryti bomo gale vadinamąjį refą — prietaisą būrei ant bomo užvynioti. Kaip jį padaryti, rodo 5 pav. R. Kaištis laikosi ašelėse, kurios yra tokios, kaip kad vartojamos, pav., langams užkabinti (5 pav. B) ir turi būti pri-

rištas, kad neiškristų. Refo geležinė ašis daroma apie 10 cm ilgio.

Kitame bomo gale pravartu įsukti sraigta ($1\frac{1}{2}$ "") ir užmaiti laisvai besisukančią geležį, prie kurios rišame škotą (5 pav. A).

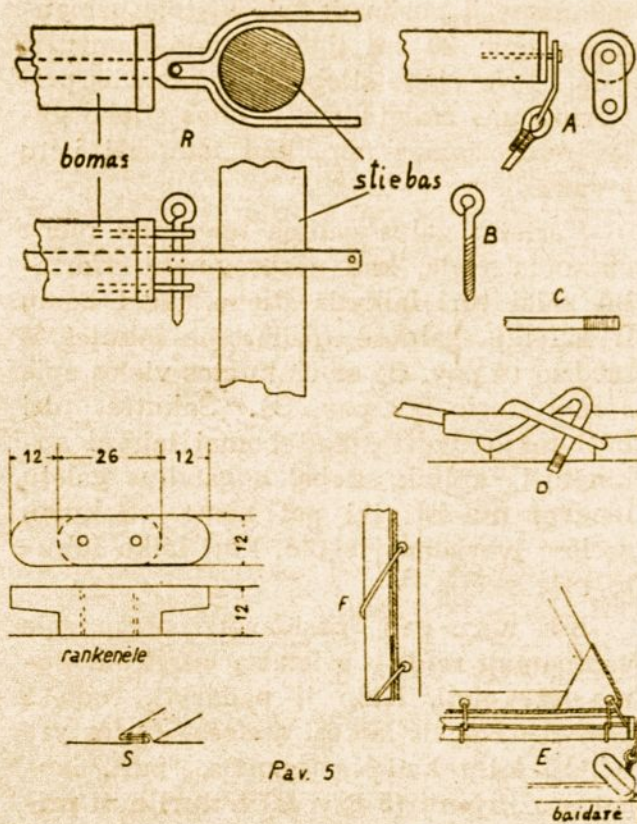
Ketkampės būrės turi gafelį ir boma, trikampės tik boma, o fokai mažesniuose laivuose ir baidarėse daromi visai be kartelių.

Būrės.

Baidarių būrės siuvamos iš medvilnės medžiagos — geltonos drobės (dačkos). Tačiau kiekviena tanki, neblunkanti ir nesunki medžiaga tinka tam reikalui. Kas nori turėti būrės „su fasonu“, tegul sukerpa medžiagą juostomis maždaug po 40 cm pločio. Betgi baidarių būrės galima siūti ir iš ištisinės medžiagos.

Būrės kontūras išbraižomas švariose grindyse kreida natūralaus didumo pagal projektą. Pridėję medžiagos kraštą prie apatinio liko atitinkamai ją nukerpame. Pridėję, ar dar geriau iš karto prisiuvę antrą medžiagos juostą, vėl ją nukerpame ir taip darome iki pat būrės viršaus. Užlenkimui ir siūlėms paliekame po 4–5 cm. Būrių kampai daromi dvigubi, prisiuvant iš viršaus medžiagos trikampį. Trikampių būrių viršutiniuose galuose patartina prisiūti po tokį trikampį iš abiejų pusių, kad neišsitemptų. Susiuvama dviguba siūle (5 pav. S). Likai apsiuvami maždaug 5 mm storio virve. Būrių užpakaliniai likai gali likti ir neapsiūti virve. Būrių kampuose ir tuose likuose, kurie bus pririšti prie stiebo, kas 25 cm įdedame misinginius, 5–6 mm skersmens, žiedelius arba padarome siūlu apmestas skylės. Foke tai daroma tik kampuose. Geležinių žiedelių, kaip kad vartoja batsiuviai avalynei, dėti negalima, nes rūdys labai gadina būrės.

Jei nedarome vyniojimui refo, patartina būrėse prisiūti dvi — tris eiles virvelių po 20 cm ilgio, viena nuo kitos per 25 cm. Virvelių eilės yra lygiagrečios bomo ir atstumuose 30, 60 ir 90 cm nuo jo. Stipriam vėjui pakilus, vienos kurios eilės virvelės rišamos prie bomo ir tokiu būdu sumažinamas pagal reikalą būrių plotas.

Pav. 5

Virvės.

Būrėms pakelti vartojame falus, o joms valdyti — škotus. Falai daromi iš virvių apie 5 mm storio, rišami prie gafelio ar trikampės būrės viršutinio galo, permetami per bloką (4 pav. A) ir apačioje kur nors pririšami. Falų ilgis imamas maždaug du kart didesnis už atitinkamą stiebą. Škotai daromi iš virvių apie 7–8 mm storio ir rišami prie bomo galo (5 pav. A). Prie foko užpakalinio apatinio kampo rišamas dvigubas škotas, viso apie 4 m ilgio. Vienas jo galas eina kairiaja, kitas dešiniąja stiebo puse. Groto ir bezano škotai turi irgi po 3,5–4 m ilgio. Bezano škotą permetamas per bloką, pririštą prie baidarės užpakalinio galo (5 pav. E).

Prie bomo ir gafelių būrės rišamos 3 mm storio virvelėmis. Prie stiebo rišamas groto ir bezano priešakinis likas. Rišimo būdus matome 5 pav. E ir F.

Virvės geriausiai tinka kanapinės. Jų galai aprišami siūlu, kad nepasileistų (5 pav. C).

Dėl patogumo patariu pasidaryti falams pririšti beržo rankenėles (5 pav.). Jos pritvirtinamos sraigtais prie stiebo 10 cm aukščiau bomo galo. Tokias pat rankenėles patartina pritvirtinti prie „vašbortų“ lauko pusės, apie 50 cm į priekį nuo sėdynės atramos. Ypač patogų prie jų rišti bezano škotą. Mazgo pavyzdį rodo 5 pav. D. Foko priešakinis kampas rišamas prie ašelės, pritvirtintos baidarės priešakiniame gale.

Kylis.

Norėdami daryti visus būriavimo manevrus, turime aprūpinti savo baidarę kyliu (6 pav. A ir B).

Kas dirbasi naują baidarę, turėtų pasidirbti išleidžiamąjį kylį (6 pav. A). Dėžutė daroma 1,2 cm pločio viduje, iš 1 cm storio pušinių lentelių ir pritvirtinama tuoj už priešakinio španto, palikus vietą stiebui. Baidarės medinis kylis daromas toje vietoje platesnis — 6–7 cm pločio ir jame išpiaunama išilgai 8 mm pločio ir 45 cm ilgio skylė kyliui išleisti. Virš tos skylės statoma dėžutė ir pritvirtinama prie kylio sraigtais, geriausiai variniais ar misinginiais. Be to, iš abiejų pusių dedami 2×2 cm storio pritvirtinamieji lotai. Jie turi siekti nuo priešakinio iki vidurinio španto ir tvirtai sujungiami su kyliu ir dėžute. Kadangi dėžutė turi būti labai sandari, tai visas medžio dalis gerai pritaikiname ir prieš sujungdami dar užtepame su kitu (kreida su fernicu). 10 cm nuo dėžutės priekio, tuoj virš pritvirtinamojo loto, išgręžiame atitinkamą skylę kiaurai per dėžutę ir įleidžiame 8 mm storio varžtą pačiam kyliui pakabinti. Greitai plaukiant, iš dėžutės galo gali taškutis vanduo, todėl dėžutės viršuje, užpakalyje, prikalamė 10 cm ilgio lentelę. Viršuje dėžutė geležinėmis juostelėmis g (6 pav.) sujunginama su špantu ar kitaip sutvirtinama, kad užkliuvęs už dugno kylis negalėtų jos išlaužti.

Pats kylis daromas iš 3 mm storio skardos (6 pav. A). Už skylės O pririšame kylį, kad užkliuvęs kur nors nenusikabintų ir nenukristų. Skylė C yra kaištukui įkišti, kada reikia plaukti su pakeltu kyliu.

Senoje baidarėje būtų sunku pritaisyti dėžutę kyliui. Tada daromi šonuose šoniniai kyliai (6 pav. B). Jiems naudojamos uosio lentelės 1 cm storio. Šoniniai kyliai pritaikomi maždaug toje vietoje, kur turėtų būti dėžutė kyliui (6 pav. B). Nuleidę ar pakėlę kylį, varžtą užveržiame ir tokiu būdu kylis turi reikiamą padėtį. Jų daroma 2, po vieną kiekvienoje pusėje.

Vairas ir kt.

Būrinė baidarė turi turėti vairą ne mažesnę, kaip 20×30 cm. Geriausias yra valdomas kojomis. Jį įtaisyti moka kiekvienas baidarininkas, todėl apie jį ne nekalbėsiu.

Buriuojant patartina įtaisyti baidarės galuose po oro dėžę. Jos palaiko vandens paviršiuje apvirtusią baidarę. Gerai tinka skardinės dėžutės 10 l talpos nuo alyvos. Jos turi būti sveikos, visai sandarios ir gerai uždarytos ar užlituotos.

Pagalbinės būrės.

Dažniausiai daroma viena pagalbinė būrė — lugerio tipo (3 pav. 3). Šios būrės gafelis rišamas maždaug $\frac{1}{3}$ – $\frac{1}{4}$ ilgio prie tam tikro kabliuko (6 pav. K). Falas rišamas prie kabliuko. Žiedo skersmuo apie 7 cm. Kabliuką ir žiedą galima padaryti iš 6–7 mm storio cinkuotos vielos. Gafelis rišamas tik vienoje vietoje, todėl gali būti storesnis apie 3–3,5 cm.

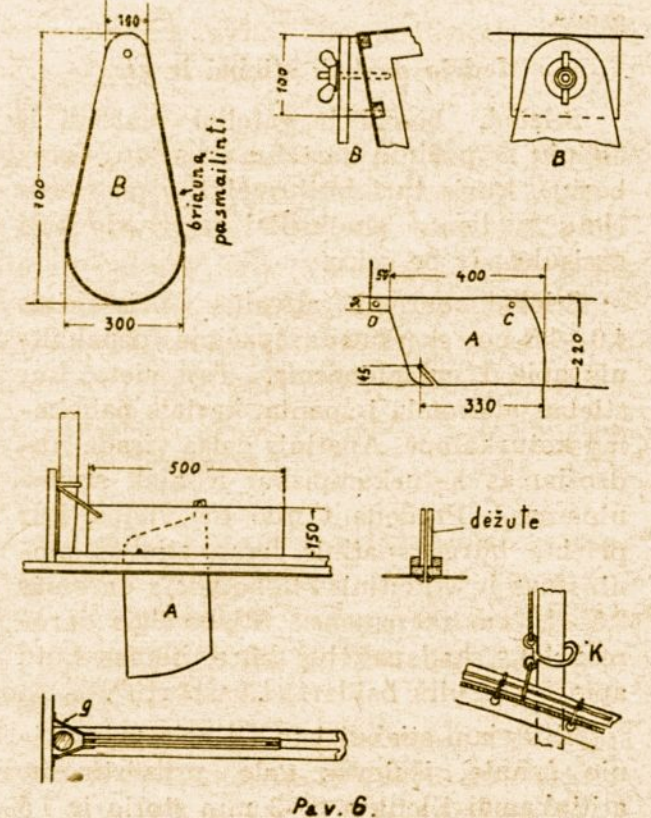
Geros būrės turi būti:

lengvai nuleidžiamos ir pakeliamos plaukimo metu. Visi falai ir škotai turi laisvai vaikščioti blokuose ir neužsikirsti.

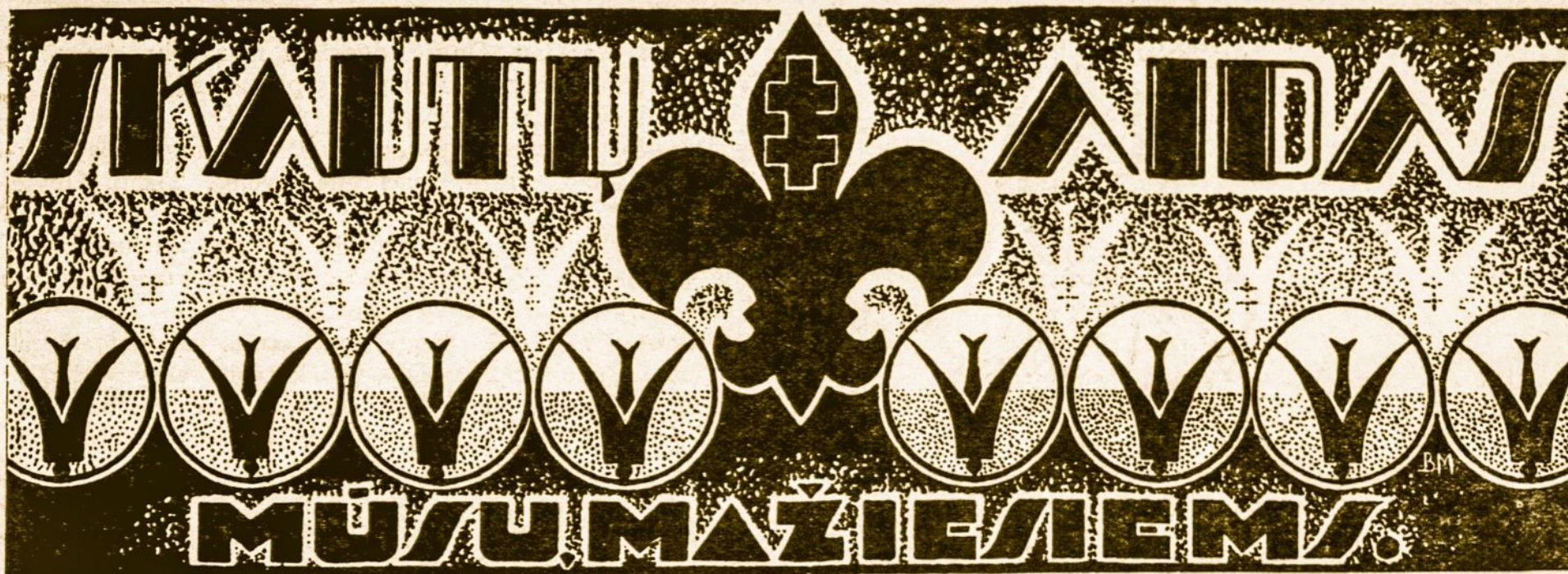
Sudėtų būrių nėra reikalo kiekvieną kartą nuo stiebo nuimti. Šiek tiek nuleidę būrę, prilenkiame boma ir gafelį prie stiebo, suvyniojame būrę, surišame ir išimame stiebą.

Apie būrių tinkamumą būriavimui, įvairiems manevrams ir patį būriavimą pakalbėsime vėliau.

Gero vėjo!

Pav. 6

Brolijos atstovas pasktn. A. Nesavas.

Skyrių tvarko pasktn. Vl. Šimkus.

Seserijos atstovė sktn. M. Gudaitienė.

VELYKŲ ZUIKIS

Veikėjai:

Onytė, našlaitė;
 Danutė
 Vida
 Birutė } jaun. skautės
 Stasė
 Marytė.

I (veiksmas) scena.

Samanotas miškas. Jame vėjas kitas samanų trupstas ar apsamanoję kelmiai.

Onytė (pavargusi įeina į sceną ir dairosi). Koks miškas, nei galo, nei krašto. Taip privargau ir iš miško išeiti nebėgaliau. (Sėdasi prie kelmelio). Nors ir Velykos, o vis dėlto šalta. (Susitraukia į savo drabužius). Mama, gyva būdama, kartą pasakojo, kad per Velykas geriems vaikams zuikis margučių atneša. Ir tikrai, man nematant, Velykų rytą padėdavo mano dėžutėje tokių gražių margučių. O kai mamytė mirė, ir zuikelis mane užmiršo: nebepadeda daugiau margučių. Jo nesulaukdama pati ėjau ieškoti, bet apsimyliau. Nei zuikelio, nei margučių. Išalkau, nuvargau ir galų gale paklydau. Iš šio miško aš jau, matyt, nebeįsėsiu amžinai. Pagaliau ir nebenoriu iš čia išeiti. Visos mano draugės pasipuošusios, o aš štai kokia. (Dairosi apie save). Baisu ir pasirodyti. O pilvelis taip gurguliuoja, valgyti nori. (Rankomis spaudžia pilvą). Galvelė skauda. (Deda ranką prie galvos). Mamyte, kokia aš nelaiminga be tavęs! (Verkia). Mamyte, mamyte, kam tu mane vieną palikai. Kai tu buvai, ir duonutės ir viso ko turėjome. O dabar... Nieks manęs nebemyli. (Labiau verkia). Mamyte, ateik ir paimk mane iš čia. Naktį ateis vilkai ir mane gyvą sudraskys. O, Dieve, kaip baisu. Dar mėginsiu ieškoti kelio. (Kelias ir vėl griūva, nes nebepajėgia atsikelti). Oi, kaip pavargau. Baisiai noriu miego. Kažkur varpai taip gražiai skamba. (Klausosi. Iš nusilpimo jai taip tik rodosi). Mat, aš būsiu nuo Rietavo netoli nuėjusi. Dabar jau nė kiek nebaisu. O varpai taip gražiai skamba. Niekomet dar taip neskambėjo. (Taisosi gultis). Truputį pasilsėsiu ir eisiu į tą pusę, kur skamba. (Staiga parkrinta ant žemės ir nutyla. Po valandėlės per miegą šaukia). Mamyte, mamyte! Privargau, išalkau ir paklydau. Ateik ir išvesk mane iš miško. (Valandėlę patylėjusi džiaugsmingu balsu sušunka). Oi, mamyte, kokia aš laiminga, kad tu vėl su manim. Gerasis Dievulis pats prisikėlęs ir tave mano laimei prikėlė. Dabar man nupirksi suknelę ir Velykų stalą pa-

rengsi. Va, mamyt, žiūrėk, ir zuikelis su margučiais atbėga. Vaje, koks gražus! Aš niekad dar nebuvo mačiusi Velykų zuičio. Taip gera, mamyt, su tavim. (Onytė nutyla).

II scena.

Onytei nutilus, po valandėlės už scenos pasigirsta vaikų rėkavimai. Įbėga 5-ios jaun. skautės. Po eglėmis ir samanomomis ieško zuičio paslėptų margučių.

Vida (iš po samanų ištraukusi margutį šaukia): Žiūrėkit, koks gražus margutis! (Visos ieško pėdsakų. Suradusios, tuoj viena kitai parodo. Pagal pėdsakus ir margučius randa. Tik viena Stasytė neradusi nuliūsta. Vida Stasytei savąjį margutį atiduoda). Stasyte, skautė neliūsta. Imk, Stasyte, aš savo tau atiduodu. Aš kitą rasiu. (Nubėga kito ieškoti).

Stasė (džiaugiasi ir šokinėja gavusi margutį. Beieškodamos staiga pamato sustingusią našlaitę. Visos atsoka ir vėl grįžta pamažu. Birutė deda ranką prie veido).

Birutė: Veidas visai šaltas.

Vida: Tur būt, numirusi.

Danutė (per kitų būrį prasiveržusi pasižiūri ir išsigandusi sušunka): Dieve! Čia našlaitė Onytė. Kaip ji čia pateko? Reik pažiūrėti, ar tikrai numirusi. Gal ji tik apalpusi. (Ima ranką ir stebi pulsą). Ranka jos nesustingusi, bet jos pulso nerandu. Te tu, Vida, pažiūrėk.

Vida (patikrinusi): Man rodos, kad pulsas truputį plasta. Atsimeni, mums kartą dr-kė sakė, kad iš nusilpimo apalpusį reikia gaivinti paguldžius lygiai ant žemės. Galva net truputį turi būti žemiau, o kojos aukščiau. Reik atsagstyti ir šaltu vandeniu veidą ir krūtinę pašlakstyti.

Marytė (į Stasę): Te nosinę, bėk greitai, kur matei kelmavietę pilną vandens ir sušlapink.

Stasytė: Gerai. (Greit išbėga. Tuo tarpu skautės Onytę paguldo ištisai ant žemės. Savo švarkelius padeda jai po kojų ir po nugarą. Atsagsto jos drabužius).

Stasytė (atnešusi sušlapintą nosinę): Imk, Maryte.

Marytė: Leiskit, aš jai sušlapinsiu kaktą ir krūtinę.

Danutė: Dar reik ir rankas patrinti su šlapia nosine.

Marytė: Gerai, gerai. (Trina kaktą ir krūtinę).

Vida: Palaukit, aš turiu amonijako. Reik duoti pa-uostyti. (Prikiša buteliuką prie nosies).

Onytė (krūpteli, pramerkia akis, paskui sušunka): Kur mamytė, kur zuikis su margučiais?

Vida: Juk tavo mama mirė, o Velykų zuičio margučius mes surinkome.

Velykė.

Onytė: Oi, Dievuliau, kur aš dingsiu be mamytės?! Leiskit man vėl užmigti. Aš noriu būti su mamyte.

Danutė: Tu nemiegojai, bet buvai apalpusi. Mes tave atgaivinom.

Onytė (kiek išsiblaiviusi pastebi pažįstamą Danutę): Danute, ir tu čia?

Danutė: Taip, Onyte.

Onytė: Kame aš dabar esu?

Danutė: Miške. Mes tave radome čia. Kaip tu čia patekai?

Onytė: Man mamytė pasakodavo, kad per Velykų šventes zuikis miškuos nudažo ypatingai gražių margučių, o kitiems vaikams ir į namus atneša. Kol mamytė buvo gyva, ir man visuomet atnešdavo. Dabar, kai mamytė mirė, nieks nebeatneša margučių. Todėl ašėjau ieškoti į mišką. Beieškodama margučių, paklydau. Pasakykite, o kaip jūs čia atsiradote?

Danutė: Mums dr-kė išdėstė pėdsakus ir liepė eiti ieškoti Velykų zuikio margučių. Mes pėdsakais ligi čia atėjome ir visos radome po vieną margutį, tik Stasė nerado.

Vida: Aš jai savo atidaviau.

Visos: Mes tau, Onyte, duosime margučių. Ar nori? (Visos krauna margučius Onytei į prijuostėlį).

Onytė (žiūrėdama šypsosi).

Danutė: Einam, Onyte, pas mus, aš mamytės paprašysiu, kad tau leistų pasilikti pas mus gyventi. Tik tu, Onyte, matyt, labai nusilpusi. Mes tave parnešime.

Birutė: Duok, aš tau parnešiu tuos margučius. (Susi-deda į nosinėlą). Tau, rodos, šalta. Užsivilk mano švarkelį. (Velka Onytę). Kitos savo apsivelka.

Danutė: Vida, mes padarykime sanitarinę kėdę ir pa-neškime ją. (Sukabina rankas ir nuleidžia žemyn).

Onytė (sėdasi, apsikabina jas ir šypsosi nešama).

Birutė: Danut', kai tu su Vida pavargsite, tada mes visos iš eilės imsime nešti.

Danutė: Gerai, gerai.

(Nešdamos Onytę, visos šokinėja, juokiasi ir rankomis ploja).

Uždanga.

Jau sprogsta medeliai, giružė žaliuos,
Mūsų sutartinės vėl skambės šiluos.

S. Paalksnytė.

Skruzdžių ir nykštukų karas

(Tęsinys iš 5-6 nr.).

4. NERIMO NAKTIS.

Naktis slinko neramiai. Ypač baugu buvo, kad negrižo žvalgai. Visi įsitikinę, kad jiems kas nors labai baisaus atsitiko. Dingo, kaip ugnyje ir tiek.

Kiekvieną minutę laukiama užpuolimo.

Aplink pilį krūmuose ir žolėse, lapais prisidengę, tūno sargybiniai. Jie taip gerai pasislėpę, kad jokių būdu jų nepastebėsi — atrodo, lyg niekur nieko nebūtų.

Pačiose ažuolo šakose taip pat budi sargybos.

Pilyje niekas nemiega. Net ir vaikai negali sumerkti akių. Jie skruzdžių kitaip nė neįsivaizduoja, kaip sudžiūvusių, išalkusių elgetų. Mat, nemaža jų kasdien ateina išmaldos prašyti. O tėvai kartais pagąsdina:

— Jei negeri būsite, atiduosi elgetai...

Vaikai ir bijo. Jau migų, bet kuriam nors ima ir pasisapnuoja, kad elgeta jau griebia. Ima klykti ir visus išbudina.

Tamsi naktis — nors pirštu akin durk. Už poros, trejetos žingsnių nieko negali įžiūrėti.

Sargybiniai įtempę akis žiūri prieš save į tamsumą, bet vistiek nieko negali permatyti. O rūpi permatyti... Jei įmanytų — plėšte perplėstų juodąją naktį.

Kad nors greičiau pradėtų aušti. Bet lyg tyčiomis iš vakarų pusės ima niauktis, debesys tirštėti ir beregint dangus užsitraukia storą klostę. Visiškai sutemsta. Pradeda lyti.

Lietus permerkia sargybinių rūbus ir sargyba darosi nebeįmanoma. Be to, lietui čezant neišgirsi, nors ir dramblys artintųsi, o ką bekalbėti apie skruzdes?...

Sargybiniai įtempia akis ir ausis kiek tik begali. Taip ilgai belaukiant nervai nuvargsta ir akyse ima nebūti daiktai rodytis, o ausyse visokie balsai girdėtis. Pavyzdžiui, sargybinis žiūri žiūri, žiūri žiūri ir ima rodytis jam, kad skruzdės jau atslenka. Ir tikrai: juda, bėga, per žoles ritasi...

Skubiai prišliaužia prie kaimyno ir sušnabžda į ausį:

— Jau!...

Kaimynas krūpteli.

— Kur?!...

— Ten... — rodo pirštu į tamsią naktį. Tas žiūri ir nieko nemato. Abu vienas antrą pasidrasindami pašliaužia kiek ta kryptimi. Na ir tu man — čezą vėjo linguojama smilga ir daugiau nieko!...

Pirmasis sargybinis susigėdęs grįžta į savo vietą.

5. SUGAUTOS SKRUZDĖS.

Nerimo naktis praėjo. Nustojo lyti. Išaušo gražus vasaros rytas. Netrukus patekėjo saulė ir apie pilį auksu sužvilgo rasota žolė.

Aplyti ažuolo lapai saulėje žerėjo ugnimi.

Rytas gamtoje buvo nepaprastai linksmas. Visas miškas paukščių giesmėmis gauste gaudė. Vienas už kitą gražiau giedojo, o jei kas neturėjo puikaus balso, tai bent perrėkti stengėsi.

Lengvas vėjelis supo lieknus berželius ir krėtė rasą. Rasa krito lyg sidabriniai burbuliukai ir merkė žemę. Sidabru permerkta žemė garavo ir kilo rūkas. Bet saulė greit pasistūmėjo aukščiau, bėrė žiupsnį kitą karštesnių spindulių ir vietoje jų sutirpdė.

Gražus margutis kiškių dažytas, o kas jį gaus,
tam bus linksmas Velykų rytas.

Nykštukai, po neramios nakties sulaukę malonaus ryto, laisvai atsikvėpė. Pats senis Nigdas išėjo laukan ir kvėpė pilnus plaučius gaivinančio rytmečio oro.

Dabar net tikėti nebesinorėjo, kad būtų grėsęs koks pavojus. Atrodo, kad tai buvo tik nemalonus sapnas — daugiau nieko.

Viskas būtų buvę gerai, vėl būtų pilyje atgijęs gyvenimas, jei ne toji nežinia, kur dingo vakarykščiai žvalgai, nebūtų drumsčiusi nuotaikos.

Apie pusryčius buvo išsiusti žmonės ieškoti dingusiųjų. Įsakyta jiems eiti kuo atsargiausiai ir išsisklaidžius, kad kartais priešui užpuolus, visi nebūtų sugauti.

Siunčiamieji buvo patys drąsiausi pilies vyrai. Vadovauti paskirtas sumanus vadas Narsutis.

Visi šitais žvalgais pasitikėjo. Vos tik jiems išėjus, jau prasidėjo nekantravimas ir laukimas grįžtant. Nesinorėjo kitaip ir manyti, kaip tik kad grįš išgelbėję dingusiuosius.

Pilis ilgai sustojusi žiūrėjo į tą pusę, kur miško tankumynas paglemžė vakar išėjusius, o šiandien jų ieškančius žvalgus.

Buvo ilgos ir nuobodžios laukimo valandos. Vaikai nuolat lipo į ažuolą žiūrėti ar dar negrižta. Žemai stovintieji nerimastavo:

— Ar jau?..

Bet vaikai vis atsakinėjo, kad ne. Belaukiant pradėjo imti baimė, ar ir šitiems nebus kas bloga atsitikę.

Pagaliau vaikai ėmė išgąstingai klykti ir risti iš ažuolo.

Visi sujudo.

— Kas?! Kas?!

— Atbėga!... Atbėga!... Atsiveja!..

Kas atsiveja, ką atsiveja, vaikai išsigandę sprukdami į vidų nebespėjo pasakyti. Net iš suaugusių bailesnieji pasileido paskui juos.

Visiems širdys ėmė smarkiau plakti, lyg nuo žvalgų grįžimo priklausytų pačios pilies likimas. Kas kiek tik begalėjo, stiepėsi, lipo aukštyr žiūrėti, kas atsitiko.

Ir, iš tikrųjų, vaikai nemelavo. Pilies link rūko kiek tik

begali vienas iš žvalgų. Lėkė vienplaukis, sutaršytai plaukais ir be švarko. Jį vijosi pridūrusios kelios skruzdės.

Laukti nebuvo ko. Tuo puslankiu išsidriekė vyrų eilė ir ėmė skubiai slinkti į atsivejančiųjų pusę, stengdamiesi jas apsupty ir suimti.

Greit visi pažino, kad atbėgantysis buvo pats vadas Narsutis.

— Kas atsitiko?... Kur kiti?!.. — Ėmė skverbtis į galvą vienas po kito klausimai.

Kareiviai nežymiai supo skruzdes. O tos nieko nematė. Jos tik vijosi Narsutį. Visa pilis įtemptai sekė tą sceną.

Atstumas tarp ažuolo ir Narsučio greit mažėjo. Bet nebetoli pilies viena skruzdė griebė jį, timtelėjo atgal, jai padėjo antra, trečia ir beregint sukibo visos. Visa tai atsitiko taip greit, kad Narsučiu neteko nei riktelėti, nei suspurdėti.

Stebėjusios moterys išsigando ir ėmė klykti. Skruzdės pakėlė galvas. Sužiūro. Pamačiusios, kad atsidūrė visai prie pat pilies, paliko parblokštą Narsutį ir metėsi atgal. Bet jau buvo pervėlu — kelią pastoję tvirtai nykštukų grandinė. Skruzdės dar bandė prasiveržti, bet gavusios kuokomis per sprandus, nusiramino ir pasidavė.

Pilies džiaugsmas buvo neapsakomas. Šaukė „valio“, mojo skarelėmis, plojo rankomis.

Narsutis atsikėlė, nusipurtė šiukšles, ir kažką pasakė kareiviams. Tie bailiai žvilgtelėjo miško link ir ėmė bėgti į pilį, prieš save varydamiesi suimtąsias skruzdes.

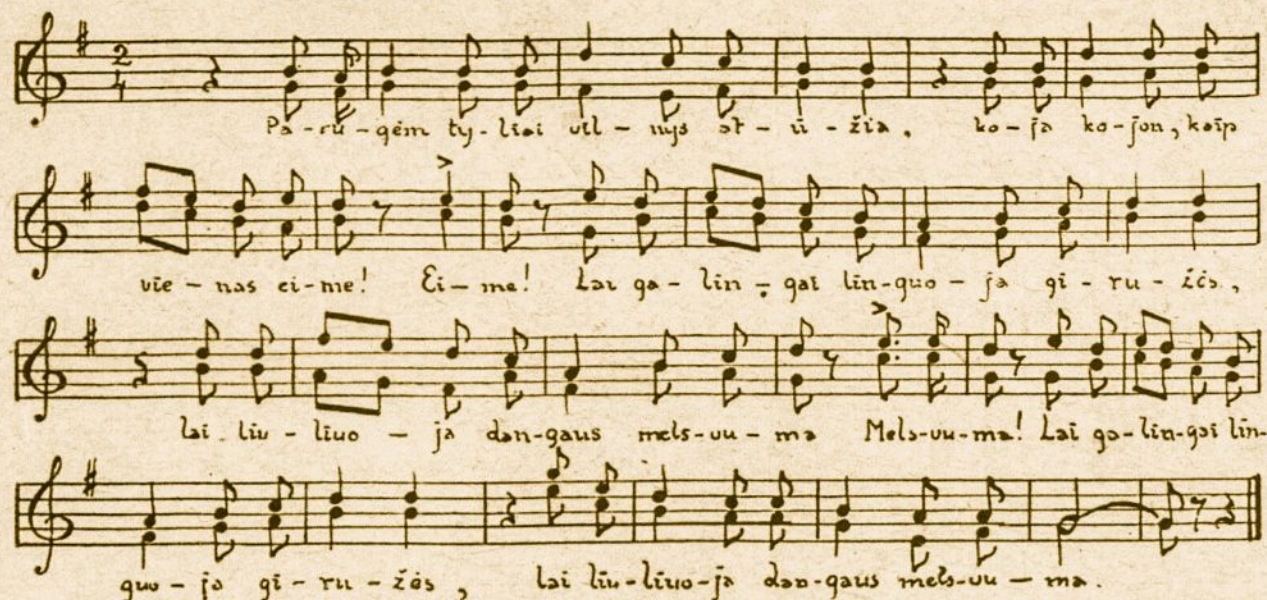
Buvo aišku, kad priešas jau ateina. Visa pilis sugužėjo į ažuolą, tvirtai užsirakino, palikdama tik vienas pravertas duris atbėgantiejiems. Vos tie įsmuko į vidų, tuoj jos užsirakino ir liko stovėti, pasiryžusios atremti bet kokį puolimą.

Narsutis uždusęs šaukė:

— Priešas čia pat! Priešas čia pat! Greičiau tvarkykite kariuomenę!..

Kariuomenė buvo jau nuo vakar dienos sutvarkyta ir dabar tik laukė įsakymo. Įsakymas buvo duotas: išžygiuoti į aikštę, ten gerai pasislėpti ir laukti skruzdžių. Svarbu buvo sumušti priešą, kol dar ant pilies sienų nesulipo.

(B. d.).

Mūsų kelias

Parugėm tyliai vilnys atūžia,
Koja kojono, kaip vienas eime!
Lai galingai linguoja giružės,
Lai liūliuoja laukų melsvuma.

Vainikus šventam Jurgiui nupynėm,
Ir nugriaudė viršūnėm daina;
Dega ugnys, aplink palapinės
Ir pašvaistė viršų kruvina.

Mūsų kelias — laukai ir giružės,
Toluma, lyg padangė, melsva,
Parugėm žalios vilnys atūžia,
Taip liūliuoja visa Lietuva.

„SUK GALVĄ“

Skyrių veda psktn. H. Rudzinskas.

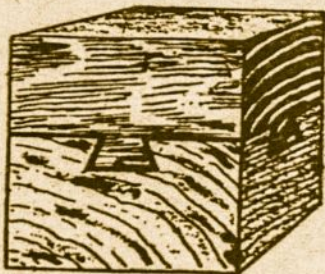
UŽDAVINIAI.

Užd. nr. 1.

Ar galima iššautą kulką nesusižeidžiant pagauti rankomis? Jei galima, tai kuomet?

Užd. vert. 1 tašku.

Užd. nr. 2.

Šiame paveikslėly matome kubą, kuris yra sudarytas iš dviejų medžio gabalų. Pagalvokit, kaip stalius galėjo šiuos medžio gabalus sudėti?

Užd. vert. 2 taškais.

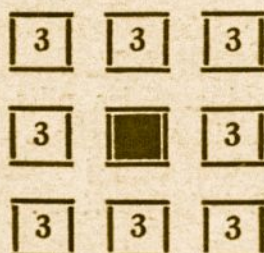
Užd. nr. 3.

Viena kaimietė atnešė į turgų obuolių parduoti. Pirmam pirkėjui ji pardavė pusę visų obuolių ir dar pusę vieno obuolio. Antram pirkėjui pardavė likusių obuolių pusę ir dar pusę obuolio. Trečiam pirkėjui liko paskutinis vienas obuolys.

Kiek obuolių kaimietė atnešė parduoti?

Užd. vert. 1 tašku.

Užd. nr. 4.

Vienoje stovykloje apie vadijos palapinę buvo pastatytos 8 palapinės. Kiekvienoje palapinėje gyveno 3 skautai. Stovyklos viršininkas vakarais uždraudė skautams iš stovyklos pasišalinti ir priimti svečius. Kartą tikrindamas palapines pastebėjo, kad vienoje palapinėje skautų būdavo daugiau, kitoje mažiau, bet

jei vienoje eilėje jų skaičius būdavo 9, tai laikydavo, kad visi stovyklautojai yra stovykloje. Tokią viršininko nuomonę sužinojo skautai ir sumanė iš stovyklos pasišalinti. Vieną kartą pasišalino keturi skautai, antrą kartą šeši. Toliau pradėjo iš kitos stovyklos atsivesti svečių: pirmą kartą 4, antrą 8 ir trečią net 12. Kiekvieną kartą skautai taip susiskirstydavo palapinėse, kad viršininkas tikrindamas rasdavo kiekvienoje eilėje po 9 skautus ir tuo būdu nepastebėdavo skautų padidėjimo ar sumažėjimo. Kaip skautai susiskirstydavo palapinėse?

Užd. vert. 2 tašk.

Užd. nr. 5.

// -----
/ ----- /
----- //

Morzės abėcėlė paskaitykit vieną patarę.

Užd. vert. 1 t.

Užd. nr. 6.

Šaradė.

Medžio dalis be pradžios —
Paros dalis visados.

Užd. vert. 1 tašku.

„SUK GALVĄ“ SKYRIAUS UŽDAVINIŲ SPRENDIMO GARBĖS KONKURSAS.

Su šiuo „Sk. A.“ numeriu pradedame uždavinių sprendimo garbės konkursą, kokio dar iki šiol nebuvo. Jis tęsis iki š. m. gruodžio mėn. Konkursas bus vertinamas taškais ir kas per šį laiką surinks daugiausia taškų, tas laimės. Konkursui pasibaigus sprendėjų pavardės bus paskelbtos „Sk. A.“, o pirmųjų trijų laimėtojų bus įdėtos fotografijos.

„Skautų Aido“ gegužės mėn. 10 d. numeris pradėsime dar vieną konkursą, už kurį bus skiriamos dovanos. Šis konkursas tęsis iki š. m. liepos mėn. Tokiu būdu vienu užd. sprendimu bus galima laimėti dviejuose konkursuose, nes uždaviniai bus tie patys, tik garbės konkursas bus ilgesnis ir sprendėjai turi pradėti uždavinius spręsti nuo šio „Sk. A.“ nr.

Uždavinių sprendimus siųsti iki š. m. balandžio mėn. 25 d. šiuo adresu: Psktn. H. RUDZINSKUI, Š. JONIŠKIS, GIMNAZIJA.

Redaktoriaus kampelis

● Vietos trūkumas, kuris ypač buvo jaučiamas paskutiniuoju metu, buvo priverstęs mane su savo kampeliu „išsikraustyti“ iš laikraščio. Per tą laiką buvo gauta labai daug korespondencijų ir nemaža kitokių rašinių. Atsakyti visiems, kurių rašinių negalėjome iki šiol sunaudoti, dabar būtų sunku — daug vietos reikėtų. Todėl atsakysiu nors daliai bendradarbių.

● Visiems, kurie sveikino „Skautų Aido“ 15 metų sukakčių progą, nuoširdžiai dėkoju. Ypatingai nuoširdžius sveikinimus atsiuntė K. Žitinevičius, psktn. Jūras, skautas vytytis Gimelis, dail. J. Martinaitis, sktn. Kirlys ir kt.

● Korespondentams, kurių žinutės nebuvo įdėtos. Daugiau pusės paskutiniuoju metu gautų korespondencijų dėl vietos trūkumo negalėjome įdėti, o daugumą jų, kurias įdėjome, teko labai sutrumpinti.

● Dėkui, kad stengiatės mūsų pageidavimus išpildyti, bet padarykite tai laiku. Šių metų pradžioje prašėme visus, kurie mėgsta eilėraščius rašinėti, atsiųsti mums aktualių eilėraščių, t. y., surištų su kai kuriais mums, skautams, svarbiais įvykiais (šventėmis ir kt.) ir, apskritai, su gyvenamuoju momentu. Šis mūsų pageidavimas neliko be pasekmių, tik, deja, ne vienas atsiunčia juos tada, kada į laikraštį dėti jau per vėlu. Į tai norėtumėm atkreipti dėmesį ypatinai šių mūsų bendradarbių: Aleksotos (eilėraščių „Vienmetei“, skirtą vasario 16 d. paminėti, gavome kai jau laikraštis buvo atspausdintas), Tujos, Skauto Zapyškio.

● Foto mėgėjai, ar jūs dar „tebeatostogaujate“? Daugumas foto mėgėjų atėjus žiemai „pasiima“ sau atostogų — deda foto aparatą į lentyną ir laukia pavasario. Nors tai ir negera (tikram foto mėgėjui jokių „atostogų“ būti negali), bet mažesnis fotografavimas žiemą, turint galvoje, kad lengviausiai fotografijos pagalba atvaizduojamas skautiškas veikimas vyksta pavasarį ir vasarą, yra pateisinamas. Tačiau „atostogauti“ ir pavasarį — nuodėmė. O sprendžiant iš atsiunčiamų redakcijai nuotraukų atrodo, kad visi skautai foto mėgėjai dar tebe laiko save „atostogose“ esančiais. Ar ne laikas būtų jau grįžti į darbą ir jo rezultatus parodyti „Skautų Aido“ skaitytojams?